

Σκάβουν Τούνελ

Ένα έργο της

Μάργκαρετ Γουέσελινκ

Μεταφρασμένο από τη

Βίκυ Σονικιάν

Η Μάργκαρετ Γουέσελινκ είναι συγγραφέας και μεταφράστρια. Γεννήθηκε στις Η.Π.Α. και μένει στην Ελλάδα. Έχει δυο παιδιά.

Αποφοίτησε σε Αγγλική Φιλολογία από το Πανεπιστημίο του Harvard με βαθμό άριστα (1989). Παρακολούθησε σεμινάρια θεατρικής περφόρμανς και αυτοσχεδιασμού στο Λος Άντζελες από τον Peter Sellars, την Rachel Rosenthal και την Linda Sibio (1995-97). Στην Αθήνα παρακολουθεί σεμινάρια θεατρικής γραφής από τον Ανδρέα Φλουράκη.

Στο Άμστερνταμ παρουσίασε σε περφόρμανς τη ζωή μιας πόρνης, «Μαρλέν» (1993). Στο Λος Άντζελες ανέλαβε την επιμέλεια, σκηνοθεσία και παραγωγή του έργου «Voices of our Ancestors» (1997). Ως μέλος της θεατρικής ομάδας Scene+, συμμετείχε στις θεατρικές παραστάσεις «Θεϊκά αντικείμενα» (2018), «Νεκρικά αντικείμενα» και «Ιστορικά αντικείμενα» (2019). Το θεατρικό κείμενο της “Paper Napkin” εκδόθηκε στο περιοδικό Μανδραγόρα (Ιούνιο 2018).

Το έργο της «Σπουργίτι στη στέγη» παρουσιάστηκε στο Athens Suitcase Festival στο Θέατρο Ολβίο τον Σεπτέμβριο του 2018 και στο Μπιπ Θέατρο, το Νοέμβριο-Δεκέμβριο 2019, με σκηνοθέτη το Γιάννη Μπακογεώργος. Εκδόθηκε από Αιγόκερος (2019). Στο Eurodram 2017 διακρίθηκε το έργο της «Ορφέως κατάβαση». Το έργο της «Πεταλούδες» έγινε finalist στο διαγωνισμό New Works of Merit, U.S.A., Δεκέμβριος 2017.

Όλα τα έργα της καθώς και ποιήματα και άρθρα βρίσκονται στην ιστοσελίδα m2write.com.

Επικοινωνία: margaretwesseling@yahoo.gr

Το θεατρικό έργο ΣΚΑΒΟΥΝ ΤΟΥΝΕΛ της Μάργκαρετ Γουέσελινκ
διανέμεται ελεύθερα στο διαδίκτυο σε μορφή ψηφιακού βιβλίου υπό
άδεια Creative Commons BY_NC_ND

[Αναφορά Δημιουργού – Μη Εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγα Έργα]

Για κάθε μεταποίηση, θεατρική παράσταση και κάθε άμεση ή έμμεση
κερδοσκοπική χρήση, απαιτείται συναίνεση της συγγραφέως.

Σε ένα απομακρυσμένο ορεινό χωριό οι κάτοικοι είναι αναστατωμένοι καθώς η κυβέρνηση σκάβει τούνελ κάτω από τα χωράφια, καταστρέφοντας την γη. Δυο ηλικιωμένες γυναίκες ανησυχούν για την υγεία του φίλου τους, που δουλεύει υπερβολικά. Ψάχνουν για λύσεις αλλά βρίσκουν όλο και πιο πολλές αβεβαιότητες, ενώ η μια γυναίκα υπονομεύει την αυτοπεποίθηση της άλλης με ψεύτικες ιστορίες. Στο τέλος ανακαλύπτουν την αληθινή βάση των ζωών τους.

Πρόσωπα:

με σειρά εμφάνισης

Σοφία: μια ηλικιωμένη γυναίκα

Γωγώ: μια ηλικιωμένη γυναίκα

Γιάννης: ένας ηλικιωμένος άνδρας

Δικηγόρος

Εκπρόσωπος

Λαγός

Τοπογράφος

Χώροι:

Μια πλαγιά της Ελλάδας

Ένα χωράφι της Ελλάδας

Το αρχείο του τοπικού υποθηκοφυλακείου

Ένα γραφείο

Ένα σαλόνι

Μια βεράντα

Η μέση του δρόμου

Χρόνος:

Παρόν. Καλοκαίρι.

ΣΚΗΝΗ 1

Μια πλαγιά κάπου στην Ελλάδα. Χώματα, πέτρες, ήλιος και μερικές ελιές. Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ, φωτισμένες, στέκονται στο κέντρο της σκηνής και κοιτούν τον ΓΙΑΝΝΗ, που δεν είναι φωτισμένος, στα δεξιά της σκηνής.

ΣΟΦΙΑ

Είναι εκεί έξω όλο το πρωί και δεν του κάνει καλό αυτό.

ΓΩΓΩ

Και όλη μέρα χτες. Κι όλη νύχτα.

ΣΟΦΙΑ

Κι όταν ξύπνησα σήμερα το πρωί πάλι δούλευε.

ΓΩΓΩ

Θα πάθει τίποτα.

ΣΟΦΙΑ

Πες του να 'ρθει μέσα τότε.

ΓΩΓΩ

Όχι, εσύ να του πεις.

ΣΟΦΙΑ

Νομίζεις θα μ' ακούσει εμένα; Εσύ είσαι η μόνη που ακούει. Πες του να 'ρθει μέσα να πιει έναν καφέ.

Ακούγεται μια δυνατή βοή, σαν σεισμός, και η σκηνή κουνιέται. Οι δυο γυναίκες πηγαινοέρχονται πανικόβλητες για να μην χάσουν την ισορροπία τους.

ΓΩΓΩ

Κάνε γρήγορα έναν καφέ.

ΣΟΦΙΑ

Τι καφέ να κάνω με τούτο το κούνημα όλη την ώρα; Κάθε φορά που ανάβω το μάτι νομίζω ότι η κουζίνα θα εκραγεί! Φοβάμαι να μπω εκεί μέσα. Πήγαινε εσύ.

ΓΩΓΩ

Εγώ θα πάω να μιλήσω του Γιάννη. Κάνε εσύ καφέ.

ΣΟΦΙΑ

Αποκλείεται, φοβάμαι. (Παύση.) Πάρε εκείνο το μικρό γκαζάκι, στον πάγκο δίπλα στο μίξερ. Προτιμώ να πάω εγώ να τον φωνάξω.

Η ΓΩΓΩ φεύγει. Η ΣΟΦΙΑ στέκεται εκεί και κοιτά τον ΓΙΑΝΝΗ. Σταδιακά αρχίζει να φωτίζεται και τον βλέπουμε να μετακινεί βράχια.

ΣΟΦΙΑ

Εμ, Κυρ Γιάννη, θα 'ρθεις για ένα καφεδάκι;

Άλλη μια βοή και η σκηνή σείεται και πάλι.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Όχι, όχι, δεν έχω καιρό για τέτοια.

ΣΟΦΙΑ

Πρέπει να κάνεις ένα διάλειμμα κάποια στιγμή. Έλα να πεις ένα καφεδάκι, να φας και τίποτα. Ο ήλιος καίει, ξέρεις. Δεν είναι καλό να είσαι έξω τόσο πολύ.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Όχι, δεν μπορώ, σου λέω! Πρέπει να προστατεύσω αυτά τα δέντρα, προτού κυλήσουν τα βράχια και τα λιώσουνε.

ΣΟΦΙΑ

Για ένα τεταρτάκι δεν θα γίνει δα και τίποτα. Ξεκουράσου λίγο για να μπορέσεις να δουλέψεις καλύτερα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τη βλέπεις την πλαγιά; Ήταν γεμάτη δέντρα. Τώρα είναι ένας κουρνιαχτός από σκόνη και μπάζα. Το ρέμα στέρεψε. Κάτι πρέπει να μείνει στη γη αυτή, αλλιώς δεν θ' αξίζει φράγκο. Πρέπει να σώσω τουλάχιστο μερικά δέντρα!

ΣΟΦΙΑ

Μα η γης δεν αξίζει και πολλά ούτως ή άλλως. Οι περισσότεροι εδώ γύρω τα πούλησαν. Και τώρα η κυβέρνηση σκάβει το τούνελ για τη νέα εθνική...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Η γη θα είναι εδώ για να γυρίσουν τα παιδιά όταν το θελήσουν, όταν θα χρειάζονται κάπου να επιστρέψουν. Η γης πάντα θα είναι εδώ. Η κυβέρνηση και τα τούνελ και οι δρόμοι της, αυτά να πάνε στον διάολο!

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ αρχίζει πάλι να μετακινεί τα βράχια, αυτή τη φορά πιο γρήγορα. Η ΣΟΦΙΑ γυρίζει πίσω και κάθεται σε μια καρέκλα.

ΣΚΗΝΗ 2

Η ΓΩΓΩ βγαίνει από το σπίτι με έναν δίσκο με φλιτζάνια, ποτήρια και μια πιατέλα γλυκά. Τα βάζει στο τραπέζι δίπλα στις καρέκλες, κάτω από ένα δέντρο. Κάθεται. Καθ' όλη τη διάρκεια της σκηνής, όπως και σε όλες τις επόμενες σκηνές, η βοή συνεχίζεται – θα πρέπει να επαναλαμβάνεται.

ΓΩΓΩ

Κυρ Γιάννη, ο καφές σου. Έλα, μην κρυώσει.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ συνεχίζει να δουλεύει σαν να μην τις άκουσε. Μετά βάζει το χέρι του στο κεφάλι του και στέκεται όρθιος σιγά σιγά.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Ε, εντάξει! Καφές. Λίγα λεπτάκια. Δεν θα γίνει δα και τίποτα.

Μένει ακίνητος για μια στιγμή, σαν να ξέχασε τι έκανε. Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ τραβούν το τραπέζι πιο κοντά προς το μέρος του.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Α, ναι! Καφές. (Πλησιάζει και κάθεται στο τραπέζι, πίνει μια μεγάλη γουλιά νερό.) Νιώθω αδυναμία.

ΣΟΦΙΑ

Εμ, και θες και να μετακινήσεις όλη την πλαγιά μονάχος; Κυρ Γιάννη, δεν είναι αδυναμία να αναγνωρίζεις πως...

ΓΩΓΩ (Διακόπτει.)

Πρέπει να πας μέσα να ξαπλώσεις. Θα φωνάξω έναν γιατρό.

ΓΙΑΝΝΗΣ (Αφήνει το ποτήρι, παίρνει το φλιτζάνι του καφέ. Τον πίνει σε μια γουλιά.)

Όχι! Είμαι καλά. Δυνατός όπως πάντα. Και την πλαγιά, όσο είμαι εγώ εδώ κανείς δεν μπορεί να την πάρει.

(Προσπαθεί να σηκωθεί, μα δεν μπορεί. Ξανακάθεται.)

ΓΩΓΩ

Θέλαμε απλά να σε...

ΓΙΑΝΝΗΣ (Με υψωμένο το δάχτυλο.)

Οι άνθρωποι έρχονται και φεύγουν. Ιδέες, σχέδια, διαδικασίες, πολιτικές, πολιτικοί, κόμματα, κυβερνήσεις, όλα έρχονται και φεύγουν. Δούλεψα αυτούς τους λόφους εγώ, μόνος, ολομόναχος, για

πενήντα δύο χρόνια. Οι λόφοι δεν αλλάζουν. Δεν αλλάζουν οι λόφοι και ούτε κι εγώ αλλάζω. Ξέρω τι κάνω. (Προσπαθεί πάλι να σηκωθεί.)

ΣΟΦΙΑ

Και βέβαια ξέρεις τι κάνεις, κυρ Γιάννη! Θ' αλλάξεις τα σπαρτά σου; Γιατί δεν μείνανε και πολλές ελιές. Ίσως θα μπορούσες...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Οι ελιές, ναι. Πρέπει να τις σώσω.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ στέκεται όρθιος, παίρνει την αξίνα του και γυρίζει στη δουλειά του. Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ κοιτάζουν η μία την άλλη.

ΣΚΗΝΗ 3

Στην πλαγιά. Η ΣΟΦΙΑ και η ΓΩΓΩ μιλούν.

ΣΟΦΙΑ

Θα καθαρίσω εγώ.

ΓΩΓΩ

Μακάρι να μπορούσα να βοηθήσω.

ΣΟΦΙΑ

Ω, δεν είναι τίποτα, θα πλύνω τα πιάτα. Σιγά το πράγμα, τρία πιάτα, τρία φλιτζάνια, τίποτα δεν είναι. Φτάνει μόνο... (Κοιτάζει γύρω της.) Σίγουρα θα είναι ασφαλής.

Η ΣΟΦΙΑ αρχίζει να γεμίζει τον δίσκο. Ακούγεται άλλη μια βοή και το τραπέζι τρέμει λίγο. Οι δυο γυναίκες παγώνουν.

ΓΩΓΩ

Θέλω να βοηθήσω με όλη αυτή την κατάσταση. Κάποιος πρέπει να τον κάνει να ακούσει... Τι λες πως πρέπει να κάνουμε;

ΣΟΦΙΑ

Πάω μια στιγμή να τα πλύνω αυτά. *(Παίρνει τον δίσκο.)*

ΓΩΓΩ *(Τραβά τον δίσκο πίσω.)*

Έλα, πρέπει να σκεφτούμε κάτι!

ΣΟΦΙΑ

Ποια είμαι εγώ να πω του Γιάννη τι να κάνει; Αν θέλει να μείνει εκεί έξω, άσ' τον να μείνει εκεί έξω! Δικά του δέντρα είναι και δικιά του γης! Μπορεί να κάνει ό,τι θέλει.

ΓΩΓΩ

Μα δεν νομίζεις...

ΣΟΦΙΑ

Έτσι κι αλλιώς εσύ θα ήξερες πολύ καλύτερα τι να του πεις απ' ό,τι εγώ.

ΓΩΓΩ

Τι πάει να πει αυτό;

ΣΟΦΙΑ

Τίποτα. *(Σηκώνει βιαστικά τον δίσκο.)*

ΓΩΓΩ *(Χαμογελά.)*

Όλο τέτοιες μικροσπόντες πετάς. Έλα, αν είναι να λες τέτοια, πρέπει τουλάχιστο να λες και το γιατί. Γιατί να ξέρω εγώ καλύτερα από σένα τι να πω του Γιάννη;

ΣΟΦΙΑ *(Γυρίζει και αρχίζει να κατηφορίζει την πλαγιά με τον δίσκο.)*

Απλά νομίζω ότι τον ξέρεις καλύτερα και μερικές φορές σε ακούει. Περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο τουλάχιστο. Και όλοι ξέρουν... Άσ' το.

ΓΩΓΩ (Ερχεται να περπατήσει δίπλα της.)

Όλοι ξέρουν τι;

ΣΟΦΙΑ

Τίποτα, απλά πως εσύ κι αυτός είστε καλοί φίλοι.

ΓΩΓΩ

Έλα, Σοφία, πες μου τι σκέφτεσαι.

ΣΟΦΙΑ

Ω, εντάξει, όλοι στο χωριό ξέρουν ότι υπάρχει μια ειδική... θέρμη στη φιλία σας.

ΓΩΓΩ

Α, ναι;

ΣΟΦΙΑ (Σταματά να περπατά.)

Και είναι αηδιαστικό, να, αυτό σκέφτομαι! Αηδιαστικό! Δεν υπάρχει άλλη λέξη γι' αυτό. Μεγάλη γυναίκα! Θα 'πρεπε να ξέρεις πώς να φερθείς. (Γέρνει να την κοιτάξει με έντονη έκφραση.) Θα 'πρεπε να κρατάς τη θήκη σου για ένα μόνο ξίφος.

ΓΩΓΩ

Ωστε αυτά σκέφτεσαι. Μάλιστα, μάλιστα. Μάλιστα, μάλιστα, μάλιστα. (Παύση.) Όμως, Χριστέ μου, γιατί πρέπει να είσαι τόσο βαρετή στο θέμα αυτό;

ΣΟΦΙΑ

Τι εννοείς, βαρετή;

ΓΩΓΩ

Κοίτα, το ξέρω πως όλοι στο χωριό το ξέρουν για εμάς, και δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει κι εσύ να το βλέπεις με τον ίδιο τρόπο. Δεν σε πιάνει το κεφάλι σου μετά από λίγο; Από τη στιγμή που υπάρχουν τόσο πολλοί τρόποι να σκεφτείς για τα πάντα.

ΣΟΦΙΑ (Σοκαρισμένη.)

Το ξέρεις ότι ξέρουμε;

ΓΩΓΩ

Φυσικά το ξέρω ότι ξέρετε! Όλες αυτές οι ματιές πίσω από τις γωνίες και οι ψίθυροι όταν νομίζατε πως δεν άκουγα! Λυπάμαι για σένα. Δεν είχες τον χρόνο να ξεκινήσεις τίποτα δικό σου! Όλοι μας μια ζωή έχουμε, ξέρεις. Μπορείς και να την κάνεις κάτι, να μάθεις μερικά πράγματα, αντί να μένεις κολλημένη στη λάσπη. Είσαι τόσο καλή, Σοφούλα μου! Πάντα ήσουν τόσο καλή! Κάνεις ακόμη αυτά που σου έλεγε η μάνα σου! Και πού ξέρεις ότι δεν έκανε λάθος, ε; Πού ξέρεις ότι τα 'λεγε όλα σωστά;

ΣΟΦΙΑ

Πάψε! Ντροπή σου!

ΓΩΓΩ

Και εξακολουθείς ακόμη να λες εκείνη την παλιακή φράση για το ξίφος και τη θήκη. Αυτή που μας έλεγε ο παπάς όταν ήμασταν δώδεκα, αν είναι δυνατόν!

ΣΟΦΙΑ

Ο παπάς είναι άνθρωπος του Θεού.

ΓΩΓΩ

Ενώ ο Γιάννης είναι το φιλάκι στο πον-πον μου, το ηλεκτρικό σήμα που πυροδοτεί τα εκρηκτικά μου... Είμαστε δυο κύματα της θάλασσας που σκάνε μαζί στον γιαλό, καλύπτοντας την κάμαρη με αφρούς...

ΣΟΦΙΑ (*Κουνά τον δίσκο.*)

Πάψε! Πάψε τώρα!

ΓΩΓΩ

Γιατί να πάψω; Έχει τόση πλάκα...

ΣΟΦΙΑ

Είσαι σε μια ηλικία που δεν είναι σωστό! Αν ήσουν κόρη μου, θα σε χαστούκιζα! Αλλά τώρα πια... Τι να πει κανείς... Και ειδικά τώρα με αυτό το φρικτό πρόβλημα με την κυβέρνηση που σκάβει τούνελ κάτω από τη γη μας. Θα χαθούνε τα πάντα, είναι τραγωδία...

Κι άλλη βοή. Η ΣΟΦΙΑ παραπατώντας πέφτει πάνω στη ΓΩΓΩ και της πέφτει ο δίσκος.

ΓΩΓΩ

Αχ, Σοφία, γιατί είσαι τόσο ατσούμπαλη;

Οι δυο τους αρχίζουν να μαζεύουν τα σπασμένα φλιτζάνια. Ένα προβολέας φωτίζει τον ΓΙΑΝΝΗ καθώς μετακινεί βράχια. Η ΓΩΓΩ σηκώνεται, βάζει ένα φλιτζάνι και μερικά κομμάτια από τα σπασμένα γυαλικά πάνω στον δίσκο. Γυρίζει και κοιτάζει τον ΓΙΑΝΝΗ.

ΓΩΓΩ

Έχεις δίκιο πάντως πως είναι τραγωδία. Εκτός αν τον κάνουμε να σταματήσει.

ΣΟΦΙΑ

Δεν υπάρχει τίποτα που να μπορούμε να κάνουμε. Είναι ξεροκέφαλος. Από τότε που πέθανε η γυναίκα του, χειροτέρευσε.

ΓΩΓΩ

Ναι, πριν από αυτό καμιά φορά άκουγε.

ΣΟΦΙΑ

Τώρα απλά συνεχίζει.

ΓΩΓΩ

Η οικογένειά του;

ΣΟΦΙΑ

Δεν έχει άλλη οικογένεια.

ΓΩΓΩ

Δεν έχει έναν γιο;

ΣΟΦΙΑ

Α, ναι, αλλά δεν έρχεται ποτέ εδώ. Νομίζω πως μένει στην Αθήνα.

ΓΩΓΩ

Θα μπορούσαμε να του τηλεφωνήσουμε.

ΣΟΦΙΑ

Και τι θα έβγαине μ' αυτό;

ΓΩΓΩ

Ο Γιάννης μπορεί ν' ακούσει τον γιο του.

ΣΟΦΙΑ

Α. Μπορεί.

ΓΩΓΩ

Θα ερχόταν όμως;

ΣΟΦΙΑ

Μπορούμε να δοκιμάσουμε.

ΓΩΓΩ

Καλή ιδέα.

ΣΟΦΙΑ

Πρέπει να δοκιμάσουμε.

ΓΩΓΩ

Έχεις το τηλέφωνό του;

ΣΟΦΙΑ

Όχι.

ΓΩΓΩ

Ούτε εγώ.

ΣΟΦΙΑ

Τότε δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα.

ΓΩΓΩ

Πρέπει να είναι κάπου στο σπίτι του. Πάμε να το βρούμε.

Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ βγαίνουν. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ συνεχίζει να δουλεύει με αργό ρυθμό.

ΣΚΗΝΗ 4

Στην πλαγιά. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ κάθεται. Με αργές κινήσεις φτάνει και κυλά ένα από τα μεγάλα βράχια δίπλα του, και μετά ένα άλλο. Από το άνοιγμα κυλά λίγο νερό. Γεμίζει τις χούφτες του, το φέρνει στο στόμα του και δοκιμάζει. Δείχνει έκπληκτος. Κλείνει για μια στιγμή τα μάτια του, γεμίζει ξανά τις χούφτες του και δοκιμάζει πάλι. Ίδια αντίδραση.

ΣΚΗΝΗ 5

Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ κάθονται σε μια βεράντα. Η ΓΩΓΩ δείχνει ενοχλημένη.

ΓΩΓΩ

Εντάξει, η ιδέα που είχαμε προχώρησε σαν γάιδαρος στην ανηφόρα.

ΣΟΦΙΑ

Αχ, Γωγώ, σε ποιον αιώνα ζεις; Πάει πολύς πολύς καιρός από τότε που βάζαμε γαιδούρια να δουλέψουν τούτες τις πλαγιές.

ΓΩΓΩ

Εννοώ ότι δεν προχώρησε καθόλου. Ο Αντώνης είναι το ίδιο ξεροκέφαλος με τον πατέρα του. «Να 'ρθει εδώ!» έλεγε και ξανάλεγε. Μετά άρχισε λέει πως έχει πολλή δουλειά και πολλά έξοδα, να μεγαλώσει δυο παιδιά και να τα στέλνει στο σχολείο, και μετά είναι και το νοίκι, και βάλε και την ασφάλεια του αυτοκινήτου και τη βενζίνη και τα διόδια! Δεν θα γυρίσει στο χωριό αυτός, σε καμία περίπτωση!

ΣΟΦΙΑ

Ο, θεέ μου ...

ΓΩΓΩ

Κοίτα, δεν είναι και το τέλος του κόσμου. Απλά θα πρέπει να βρούμε κάτι άλλο που να μπορούμε να κάνουμε.

ΣΟΦΙΑ

Να κάνουμε;

ΓΩΓΩ

Ναι.

ΣΟΦΙΑ

Εμείς;

ΓΩΓΩ

Ναι, εμείς. Ποιος άλλος πρόκειται να κάνει κάτι;

ΣΟΦΙΑ

Μα, τι μπορούμε να κάνουμε; Αν ο χριστιανός δεν θέλει ν' αλλάξει...

ΓΩΓΩ

Αχ, μην είσαι χαζή, πάντα υπάρχει κάτι που μπορεί να γίνει!

ΣΟΦΙΑ

Σωστά. Απλά πρέπει κάτι να σκεφτούμε.

ΓΩΓΩ

Σωστά.

Σιωπή. Βοή.

ΣΚΗΝΗ 6

Ένα χωράφι ελιές ή άλλη καλλιέργεια. Μπαίνει ο ΓΙΑΝΝΗΣ, που κουβαλά μερικά σάντουιτς, ένα μπουκάλι νερό και ένα δρεπάνι. Βάζει το φαγητό κοντά στην αρχή μιας σειράς δέντρων, μετά αρχίζει να κόβει τα χορτάρια με το δρεπάνι.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Η Μαριάνθη! Τα μάτια της, το φουστάνι της όπως διέσχιζε το χωράφι να μου φέρει φαΐ στον κάματο, εκείνα τα πρώτα χρόνια του γάμου μας! Είχε πάντα μια γλύκα, όπως καμία άλλη. Τώρα φτιάνω μονάχος μου

το φαΐ μου τα πρωινά. Ήταν τόσο ωραία, εκείνα τα πρώτα χρόνια. Δεν ξέρω γιατί μ' άφησε... Ένα παιδί να μεγαλώσω... (Παύση. Δουλεύει.) Έπρεπε να σταθώ και πατέρας και μάνα στον Αντώνη. Και πατέρας και μάνα... (Έχει φτάσει στην άκρη της σειράς των δέντρων, γυρνά και επιστρέφει στην αρχή της, δουλεύοντας με τον ίδιο τρόπο.) Όμως ήταν τόσο ωραία εκείνα τα πρώτα χρόνια. Είχε μια γλύκα... (Παύση. Δουλεύει.) Πενήντα δύο. Πενήντα δύο άνοιξες. Πενήντα δύο θέρη. Πενήντα δύο χειμώνες. Ίδια μείνανε τα βουνά. Ίδια μείνανε τα δέντρα. Ίδιος έμεινα εγώ. Μα η Μαριάνθη έφυγε. Έπρεπε να πάει να πεθάνει και να μας αφήσει. Γιατί; Γιατί; Οι γυναίκες σήμερα δεν είναι πια έτσι. Δεν έχουν την ίδια γλύκα. Και το παιδί μεγάλωσε κι έφυγε... (Παύση. Δουλεύει.) Έχουμε ένα μικρό πρόβλημα με τα χαρτιά, Μαριάνθη. Ένα μικρό πρόβλημα με τα χαρτιά. Δεν είναι τίποτα σπουδαίο. Η κυβέρνηση θέλει να μας πάρει τη γης... Αλλά δεν μπορεί, να ξέρεις. Ποτέ δεν θα μπορέσει. Θα περάσει και αυτό το πρόβλημα, όπως όλα τ' άλλα... (Προχωρά σε ένα άλλο χορταριασμένο κομμάτι, αρχίζει να κόβει.) Θα πρέπει να μιλήσω στον δικηγόρο... Το παιδί χρειάζεται φαγητό, χρειάζεται ρούχα, πρέπει να το στείλουμε σχολειό, πρέπει να μορφωθεί, αλλιώς θα καταλήξει σαν κι εμένα... Γιατί δεν έρχεται να με βοηθήσει, όμως; Όλη μέρα εδώ έξω μοναχός μου και κανείς δεν έρχεται... Πρέπει όμως να πάει σχολειό ... Γιατί να σκάβεις τη γης, άμα μπορείς να κάμεις κάτι άλλο;... Ο γιος μου θα πρέπει να γυρίσει... Όλα αυτά τα χρόνια δούλεψα τα χωράφια τούτα για κείνον... Γιατί τάχα να σκάβεις τη γης, άμα μπορείς να κάμεις κάτι άλλο; Ο ήλιος και τα βουνά και τα δέντρα... Ο ήλιος και τα βουνά και τα δέντρα... (Παύση. Έχει φτάσει στην τέλος της σειράς των δέντρων. Κάθεται κάτω, δίπλα σε μερικά σάντουιτς και ένα άλλο μπουκάλι νερό.) Α, έφερες φαΐ! Κανείς δεν μαγειρεύει σαν του λόγου σου, Μαριάνθη. (Παύση. Τρώει.) Ξέρεις, Μαριάνθη, ο Αντώνης βρήκε μια καλή δουλειά στην Αθήνα. Παντρεύτηκε. (Παύση.) Ξέρεις, Μαρώ, δεν μπόρεσα ποτέ να συγχωρέσω που πέθανες και μ' άφησες ολομόναχο, με μια πλαγιά να δουλέψω και ένα παιδί να μεγαλώσω.

ΣΚΗΝΗ 7

Στο αρχείο του τοπικού υποθηκοφυλακείου. Η ΓΩΓΩ και οι ΣΟΦΙΑ στέκονται όρθιες.

ΣΟΦΙΑ

Πολύ σκόνη έχει εδώ μέσα. Κάποιος θα 'πρεπε να καθαρίσει.

ΓΩΓΩ

Μετά τις περικοπές, το προσωπικό καθαριότητας είναι πλέον ένα άτομο και έρχεται μία φορά τον μήνα.

ΣΟΦΙΑ

Α.

ΓΩΓΩ

Άρα, αυτό μας δίνει λίγο χρόνο παραπάνω. Αλλά, αν ακούσουμε κανέναν να 'ρχεται, θα πρέπει να φύγουμε γρήγορα, ναι; Από την πίσω πόρτα. Δεν επιτρέπεται να είμαστε εδώ.

ΣΟΦΙΑ

Σωστά. Οπότε, ας αρχίσουμε να ψάχνουμε πέντε χρόνια αφότου κληρονόμησε την περιουσία, και πάμε προς τα πίσω.

ΓΩΓΩ

Σωστά.

ΣΟΦΙΑ

Ψάχνουμε κάτι, οτιδήποτε αποδεικνύει ιδιοκτησία. Και πως η κυβέρνηση δεν μπορεί απλώς να καταστρέψει τη γη.

ΓΩΓΩ

Σωστά. Θ' αρχίσω από εκεί. (Δείχνει στην άλλη άκρη της αίθουσας.) Εσύ αρχίνα από εδώ.

Οι δυο τους δουλεύουν σιωπηλά για λίγο.

ΣΟΦΙΑ

Νομίζω βρήκα κάτι ... όχι, λάθος φάκελο. Δηλαδή έχει πολλά έντυπα εδώ, αλλά τίποτα που να δείχνει τίτλους ιδιοκτησίας της γης. Ωχ, λάθος όνομα! Άλλη γραμμή του σογιού αυτή...

ΓΩΓΩ (Ερχεται να δει.)

Ναι, δεν είναι αυτή που ψάχνουμε. Εκείνη την εποχή πρέπει να ήτανε στο πατρικό όνομα της μάνας του.

ΣΟΦΙΑ

Κληρονόμησε τη γη από τη μάνα του;

ΓΩΓΩ

Εκείνο το κομμάτι της.

ΣΟΦΙΑ

Ας ξεκινήσουμε απ' την αρχή.

ΓΩΓΩ

Όποιον φάκελο τελειώνεις, να τον βάζεις εκεί, στο γραφείο. Θα τους ξαναβάλουμε στη θέση τους αργότερα.

ΣΟΦΙΑ

Εντάξει! Αρχίζουμε πάλι. Το σόι της μάνας του, σαράντα πέντε χρόνια πριν, έχει ένα... Για δεσ, λείπει ένα χαρτί.

ΓΩΓΩ

Ωχ, όχι! Ήταν αυτό που ψάχναμε! Κοίτα στο βάθος, στα ράφια. Και μες στα συρτάρια. Ή ίσως να μπήκε σε άλλον φάκελο κατά λάθος.

ΣΟΦΙΑ

Μπορούμε να καθαρίζουμε και λίγο παράλληλα, ούτως ή άλλως τα βγάζουμε όλα έξω και είναι μια η άλλη η δουλειά... Να καθαρίσουμε λίγο τη σκόνη... (Βγάζει ένα πανί από την τσάντα της.)

ΓΩΓΩ

Καλή ιδέα. (Βγάζει ένα μπουκαλάκι νερό και ένα πανί από την τσάντα της.) Βρέξ' το για να μην πετάει η σκόνη...

Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ βρέχουν τα πανιά με νερό από το μπουκαλάκι και μετά επιστρέφουν στη δουλειά τους, ξεσκονίζοντας τους φακέλους ενώ τους ψάχνουν. Δουλεύουν ήσυχα για λίγο.

ΓΩΓΩ

Παρεμπιπτόντως, όλοι ξέρουν για σένα και τον Μάκη.

ΣΟΦΙΑ (Σταματά τη δουλειά της.)

Τι; Τι είναι αυτά που λες;

ΓΩΓΩ

Όλο το χωριό το ξέρει.

ΣΟΦΙΑ (Βάζει τα χέρια της στη μέση της.)

Δεν τρέχει τίποτα με μένα και τον Μάκη. Μη φαντάζεσαι ότι είναι όλοι σαν και του λόγου σου.

ΓΩΓΩ

Σωστά.

Σιωπή για λίγη ώρα.

ΣΟΦΙΑ (Σε εκνευρισμένο τόνο.)

Κάτι πράγματα που λες! Πάντα υπάρχουν φήμες που κυκλοφορούν σε τούτο το χωριό, προφανώς κάποια απ' αυτές θ' άκουσες. Αλλά δεν ισχύει καθόλου. Ποτέ δεν έκανα κάτι τέτοιο, ούτε και ο Μάκης.

ΓΩΓΩ

Ωχ, μάλλον έκανα λάθος. Συγγνώμη γι' αυτό. Έλα, πίσω στη δουλειά μας τώρα. Έχουμε τόσα πολλά να κάνουμε.

Η ΓΩΓΩ βρέχει το πανί της με λίγο νερό ακόμη και συνεχίζει το ξεσκόνισμα. Και η ΣΟΦΙΑ ξαναρχίζει τη δουλειά της. Δουλεύουν για λίγο σιωπηλά.

ΓΩΓΩ

Ωχ, κοίτα, αυτός εδώ ξέχασε να υπογράψει τα συμβόλαια του σπιτιού του.

ΣΟΦΙΑ (Κοιτάζει.)

Αμάν, δίκιο έχεις. Είμαι βέβαιη ότι υπάρχει μια καλή εξήγηση.

ΓΩΓΩ

Και αυτά τα έντυπα, κανένα δεν είναι σωστό.

ΣΟΦΙΑ

Δεν μπορεί να είναι σωστά τούτα τα νούμερα.

ΓΩΓΩ

Δεν χρειάζεται όμως να τα κοιτάμε όλα. Ας βρούμε τον τίτλο που θέλουμε.

Παύση. Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ μετακινούν φακέλους, τους βγάζουν έξω, τους ξεσκονίζουν και τους ψάχνουν.

ΣΟΦΙΑ

Σε τι έκανες λάθος;

ΓΩΓΩ

Τι;

ΣΟΦΙΑ

Είπες ότι μάλλον έκανες λάθος, σαν να είδες κάτι, όχι σαν να άκουσες κάτι. Σε τι έκανες λάθος;

ΓΩΓΩ

Α, τίποτα. Κάτι δεν κατάλαβα καλά, αυτό είναι όλο. (Παύση.) Θα έπρεπε όμως να τα βρεις μαζί του, τώρα που όλοι φεύγουν ένας ένας και μπορεί να μην τον ξαναδείς ποτέ.

ΣΟΦΙΑ

Τι!

ΓΩΓΩ

Κοίτα, κοίτα, το βρήκα!

ΣΟΦΙΑ

Τέλεια! Τι λέει; Δίνει ξεκάθαρα τον τίτλο ιδιοκτησίας στην οικογένεια;

ΓΩΓΩ

Δεν είναι σαφές.

ΣΟΦΙΑ

Γιατί δεν είναι σαφές;

ΓΩΓΩ

Να, δεν μπορώ να βγάλω άκρη... Οι λέξεις είναι τόσο αλλιώςτικες... Ξέρεις τι πάει να πει τούτη εδώ;

ΣΟΦΙΑ

Όχι.

ΓΩΓΩ (Σηκώνει τα χέρια της ψηλά.)

Τώρα θέλουμε και μεταφραστή!

ΣΟΦΙΑ

Περίμενε μισό λεπτό, ίσως μπορούμε να μαντέψουμε. Αυτό λέει, εμ...

Αχ, όχι. Όχι, δεν μπορεί να είναι σωστό αυτό.

ΓΩΓΩ

Τι;

ΣΟΦΙΑ

Αυτό το χαρτί παραχωρεί τον τίτλο σε κάποιον άλλο.

ΓΩΓΩ

Σε ποιον;

ΣΟΦΙΑ

Σε τούτον εδώ. (Δείχνει ένα όνομα στο έγγραφο.) Πέθανε το... Χμ, πάνε κάμποσα χρόνια τώρα. Ήταν το... Κάπου κοντά στο... Δεν θυμάμαι.

ΓΩΓΩ

Κοντά στην ημερομηνία αυτού του εγγράφου;

ΣΟΦΙΑ

Μπορεί. Δεν μπορεί να είναι σωστό αυτό! Πρέπει να κάνουμε πάλι λάθος.

ΓΩΓΩ

Θυμάμαι. Ήταν περίεργο. Ποτέ δεν έμαθαν πώς πέθανε.

ΣΟΦΙΑ (Κοιτάζει το χαρτί.)

Κι αν δεν κάνουμε λάθος;

ΓΩΓΩ

Τι;

ΣΟΦΙΑ

Κι αν δεν κάνουμε εμείς λάθος και το χαρτί αυτό είναι σωστό;

ΓΩΓΩ

Τότε... Τότε ίσως και να μην ήταν πολύ καλή ιδέα να έρθουμε εδώ.

ΣΟΦΙΑ

Προφανώς είναι ένα ακόμη λάθος.

ΓΩΓΩ

Σωστά, όπως φαίνεται τούτα τα χαρτιά είναι γεμάτα λάθη.

ΣΟΦΙΑ

Θες να πεις του Γιάννη γι' αυτό;

Παύση.

ΓΩΓΩ

Όχι.

ΣΟΦΙΑ

Δεν έχει νόημα να τους αναστατώσουμε όλους.

ΓΩΓΩ

Να μην το πούμε σε κανέναν.

ΣΟΦΙΑ

Ας βάλουμε τους φακέλους στη θέση τους.

Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ βάζουν τους φακέλους στη θέση τους σιωπηλά, καθαρίζοντας ταυτόχρονα τη σκόνη. Βάζουν τα πανιά τους και το νερό στις τσάντες τους και γυρίζουν να φύγουν.

ΣΟΦΙΑ

Η καθαρίστρια θα έχει πολύ εύκολη δουλειά τον επόμενο μήνα.

ΓΩΓΩ

Αν το παρατηρήσει καν. Οι φήμες λένε πως...

Η ΓΩΓΩ γέρνει και ψιθυρίζει κάτι στο αφτί της ΣΟΦΙΑΣ. Η ΣΟΦΙΑ χαζογελάει.

ΣΟΦΙΑ

Όχι!

ΓΩΓΩ

Ναι!

ΣΟΦΙΑ

Αλήθεια;

ΓΩΓΩ

Μωρέ να τη δεις!

ΣΟΦΙΑ

Και ούτε που πήγαινε καν το μυαλό μου!

Έχουν φτάσει στην πόρτα. Η ΣΟΦΙΑ κοιτάζει έντονα τη ΓΩΓΩ για μια στιγμή.

ΣΟΦΙΑ

Σε παρακαλώ, μην πεις σε όλους για μένα και τον Μάκη.

ΓΩΓΩ

Εντάξει!

ΣΟΦΙΑ

Θα πλήγωνε τον Κώστα.

ΓΩΓΩ

Δεν θα πω λέξη!

Οι δυο τους φεύγουν από το κτίριο. Ακούγονται οι φωνές τους απέξω, και γίνονται όλο και πιο μακρινές.

ΣΟΦΙΑ

Και έγινε μόνο μία φορά.

ΓΩΓΩ

Φυσικά! Αλλά το ξέρουν ήδη όλοι, ξέρεις. Και ξέρουν επίσης και για τον Μάκη και την Αριάνθη. Και για την Αριάνθη και τον Κώστα. Και...

ΣΟΦΙΑ

Τα βγάζεις απ' το μυαλό σου αυτά!

ΓΩΓΩ

Αν το λες εσύ...

ΣΟΦΙΑ

Νομίζω πως ξέρω τον άντρα μου! Ποτέ δεν θα έκανε κάτι τέτοιο.

ΓΩΓΩ

Και βέβαια όχι.

ΣΚΗΝΗ 8

Σε ένα γραφείο. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ μιλά σε έναν ΔΙΚΗΓΟΡΟ.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θέλω να τον αφήσεις απέξω.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Ποιον;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τον Αντώνη.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Τον Αντώνη;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Ναι.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Να τον αφήσω απέξω; Από τη διαθήκη σου εννοείς; Γιατί, τρελάθηκες;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Όχι. Είναι προδότης. Θέλω να τον αφήσεις απέξω.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Ω, έλα τώρα, δεν μπορείς να το κάνεις αυτό.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Είναι δική μου γης και θα την κάνω ό,τι θέλω. Αν αποφασίσω ν' αφήσω κάποιον απέξω, αυτό θα κάνω.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Μα δεν μπορείς ν' αφήσεις απέξω τον γιο σου. Δεν θυμάσαι; Υπέγραψες τα χαρτιά πριν από δέκα χρόνια. Είναι δική του περιουσία. Έχει την ψιλή κυριότητα. Δεν μπορείς να το αλλάξεις εσύ αυτό, μόνο αυτός μπορεί. Εσύ έχεις την επικαρπία. Δουλεύεις το χωράφι, μα είναι δική του ιδιοκτησία. Όταν πεθάνεις, θα το πάρει όλο, ό,τι και να γίνει.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Μα ο Αντώνης θα την πουλήσει τη γης! Μπορώ να την πάρω πίσω.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Τι;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Την ψιλή κυριότητα, μπορώ να την πάρω πίσω. Είναι δική μου γης, εγώ τη διαφεντεύω. Αυτός δεν σκαμπάζει τίποτα γι' αυτή και ούτε που τη θέλει καν.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Φοβάμαι πως δεν μπορείς. Νομικά, είναι στα χέρια του. Δεν μπορεί να την πουλήσει όσο ζεις και δεν μπορεί ν' αφήσει άλλον να τη δουλέψει. Μα είναι δική του περιουσία.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Εντάξει, μπορώ να τη δώσω σε κανέναν άλλο άμα πεθάνω;

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Όχι.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ σηκώνεται και φεύγει χωρίς να βγάλει λέξη.

ΣΚΗΝΗ 9

Σε ένα σαλόνι. Κάποιος χτυπά την πόρτα. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ανοίγει. Μπαίνει ένας ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ενός άλλου χωριού.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Κυρ Γιάννη, γεια σου, τι κάνεις;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Βρε, βρε! Πού χάθηκες τόσα χρόνια, παλιόφιλε; Πρέπει να πάνε καμιά δεκαπενταριά χρόνια, σωστά;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Ναι, εντάξει, οι δρόμοι μας δεν συναντιούνται συχνά, μιας και μένουμε σε άλλα χωριά.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τι νέα;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Όχι και πολλά. Με ψηφίσανε στο κοινοτικό συμβούλιο. Πάνε έξι χρόνια τώρα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Αλήθεια;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Ναι, γυρνάω δεξιά αριστερά και ελέγχω τις λεπτομέρειες στα τοπογραφικά, σύνορα περιουσιών, τέτοια. Ξέρεις, βαρετά πράγματα. Απλά διορθώνω τα στοιχεία και κάνω την επίσημη καταγραφή. Εσύ;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τα ίδια όπως πάντα. Και τώρα έχουμε αυτό το καινούργιο πρόβλημα με τον δρόμο.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Ναι, άκουσα πως σκάβουν κάτω από την περιουσία σου. Τρομερό πράγμα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Γιατί είναι τρομερό; Η κυβέρνηση έχει το δικαίωμα να το κάνει αυτό, σε βάθος πάνω από τρία μέτρα.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Μα καταστρέφει τις καλλιέργειές σου!

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θα το δούμε αυτό. Δεν ήρθε ακόμη η ώρα της σοδειάς, έτσι δεν είναι;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Όχι, εντάξει, όχι. Πάντα υπάρχει ελπίδα, ε; Αλλά, να, Γιάννη, εμ, τώρα που το λες, εμ...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τι;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Να...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Πες το, χριστιανέ μου!

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Να, λοιπόν, άλλος είναι ο λόγος που ήρθα εδώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Φυσικά. Τι είναι;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Να, η Ευρωπαϊκή Ένωση μας πιέζει πολύ.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Αλήθεια; Γιατί; Βρήκαν τίποτε αρχαία σε κανενός την αυλή;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Όχι, δεν είναι αυτό. Δηλαδή, περίπου. Βλέπεις, το θέμα είναι...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Ρίχ' το.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Η ρεματιά μας δεν χωράει άλλα σκουπίδια, Γιάννη. Έχει γεμίσει ως τις κορφές των δέντρων και αρχίζει και ξεχειλίζει και τρέχουν και πέφτουν μέσα στα κοντινά χωράφια! Ήταν μια χαρά όταν πετάγαμε εκεί μέσα μόνο αποφάγια και καμιά παλιά καρέκλα, αλλά τώρα έχουμε παλιά ψυγεία, τηλεοράσεις, τενεκέδες, πλαστικές σακούλες, μπαταρίες, τα σπασμένα πλαστικά παιχνίδια κάθε παιδιού... Γεμίσαμε, σου λέω! Σε λίγο καιρό δεν θα μπορεί κανείς να ζήσει στο χωριό.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Ε, να σκάψετε άλλη χωματερή. Τι δουλειά έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση μ' αυτό;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Να, το μόνο άλλο μη καλλιεργήσιμο μέρος είναι ένας ναός του δωδέκατου αιώνα. Είναι διατηρητέος, δεν μπορούμε να φτιάξουμε χωματερή εκεί. Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε καποιανού το χωράφι, αλλά κανείς δεν θα συμφωνήσει. Και πρέπει να βρούμε λύση άμεσα. Έχουν έρθει τρεις φορές επιθεωρητές. Λένε ότι η παλιά χωματερή δεν είναι σύμφωνη με τις προδιαγραφές, λένε πως μολύνει το ρέμα. Αν δεν κάνουμε κάτι σύντομα, θ' αρχίζουν να μας βάζουν πρόστιμα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Άντε; Και ποιος πληρώνει πρόστιμα; Έλα τώρα, σάμπως δεν ξέρεις πώς πάνε αυτά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Ναι, ξέρω, όμως μπορεί να υποχρεωθούμε να το κάνουμε. Είναι περίπλοκο. Υπάρχουν επιχορηγήσεις που έχουμε ζητήσει. Θέλουμε να φτιάξουμε το σχολείο.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Γι' αυτό ήρθες; Να γκρινιάξεις για τις επιχορηγήσεις σας;

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Όχι, απλά σκεφτόμουν, μιας και όλα τα δέντρα σ' αυτά τα χωράφια καταστράφηκαν...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Καθόλου!

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Αλλά πολλά απ' αυτά, ξέρεις, πολλά απ' αυτά καταστράφηκαν και θα είναι πιο δύσκολο να καλλιεργηθούν. Σκεφτόμουν, θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τα χωράφια για χωματερή. Να σου πληρώνουμε και νοίκι γι' αυτά...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θέλετε να κάνετε τη γης μου χωματερή!

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Μόνο προσωρινά! Τίποτα δεν θα πειραχτεί. Είναι μια λύση που θα βοηθήσει κι εμάς κι εσένα, και τους δυο μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θυμάσαι την αίτηση που είχα κάνει στο συμβούλιο του χωριού σου πριν πέντε χρόνια; Ήθελα να βοσκάω μερικά πρόβατα σε δημόσια έκταση.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Όχι, δεν θυμάμαι κάτι.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Βέβαια, δεν το θυμάσαι. Γιατί δεν απαντήθηκε ποτές. Νομίζω πως ούτε καν τη διάβασες. Νομίζω πως είναι ακόμη κάπου στο γραφείο σου, σε μια στοίβα χαρτομάνι.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Ω, δεν είναι σωστό αυτό...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Η απάντηση είναι όχι.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Ίσως θα ήθελες μερικές μέρες να το ξανασκεφτείς. Νομίζω ότι, αν το καλοξετάσεις, θα δει πως...

ΓΙΑΝΝΗΣ *(Πάει να πάρει την παλιά καραμπίνα που είναι κρεμασμένη στον τοίχο.)*

Βγες έξω!

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Μα...

ΓΙΑΝΝΗΣ *(Δείχνει την καραμπίνα.)*

Έξω!

Ο ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ φεύγει.

ΣΚΗΝΗ 10

Στην πλαγιά. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ κοιτάζει ένα δέντρο.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θα φύγει κι αυτό, όπως τα άλλα. Το νιώθω. Το χωράφι θα γίνει μόνο μπάζα και σκόνη. Και ποιος θα τα ξαναφυτέψει τούτα τα δεντριά όταν τελειώσει το τούνελ, δίχως λεφτά; Όχι εγώ. Δεν μπορώ. Είμαι πολύ αδύναμος πια. Στον διάολο! Στον διάολο όλοι τους! Να πάνε όλοι στον διάολο! Ετούτη η πλαγιά θα είναι πάντα εδώ. Ο ήλιος θα ξεπροβάλει πάντα ανάμεσα από τους δύο λόφους, όπως παλιά. Μα τα δεντριά που φύτεψα, μπάζα και σκόνη...

Παύση. Μπαίνει η ΣΟΦΙΑ. Φαίνεται ντροπαλή και διστακτική. Παίζει τα χέρια της.

ΣΟΦΙΑ

Κυρ Γιάννη, εμ, αναρωτιόμουν αν θα μπορούσα να σου πω δυο λόγια.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Μην αναρωτιέσαι, πες τα. Τι θέλεις;

ΣΟΦΙΑ

Απλά αναρωτιόμουν, γιατί είσαι τόσο επίμονος;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τράβα φύγε αποδώ χάμου!

ΣΚΗΝΗ 11

Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ κάθονται σε ένα τραπέζι σε μια βεράντα και πίνουν καφέ.

ΣΟΦΙΑ

Ωστε η Μαρίτσα είναι πραγματικά κόρη της Αριάνθης και του Κώστα;

ΓΩΓΩ

Ναι.

ΣΟΦΙΑ

Και να μην το έχω πάρει χαμπάρι!

ΓΩΓΩ

Εντάξει, δεν το ξέρουν και πολλοί βέβαια. Αλλά άκουσα τον Κώστα να λέει της Αριάνθης: «Αριάνθη, μια φορά ζούμε μονάχα».

ΣΟΦΙΑ

Όχι!

ΓΩΓΩ

Αυτό είπε ακριβώς. Το άκουσα με τ' αφτιά μου.

ΣΟΦΙΑ

Ο άντρας ο δικός μου! Και να μην έχω πάρει χαμπάρι.

ΓΩΓΩ

Ναι, και της είπε: «Αριάνθη, όλα αυτά τα χρόνια πάμε κι ερχόμαστε, πάμε κι ερχόμαστε, σαν αστέρια στις τροχιές τους, που δεν ακουμπούν ποτέ η μία την άλλη. Ενώ θα έπρεπε να είμαστε σαν μια έκρηξη, σαν σεισμός! Αν ακουμπούσε ο ένας τον άλλον, αν τα χέρια μας ακουμπούσαν έστω και για μια στιγμή, η γης θα κατέρρεε και θα γινόταν σκόνη και θα ξαναγινότανε και τίποτα, Ποτές δεν θα 'τανε το ίδιο πια».

ΣΟΦΙΑ (Γέρνει προς το μέρος της.)

Και πηγαίναμε μαζί στην εκκλησία με την Αριάνθη!

ΓΩΓΩ

Και την επόμενη στιγμή, τα χέρια τους ακούμπησαν. Και κανείς από τους δυο τους δεν ήταν πια ο ίδιος.

ΣΟΦΙΑ

Α.

ΓΩΓΩ

Ναι, ο Κώστας τώρα τραγουδά όταν πηγαίνει στα χωράφια, και η Αριάνθη βάζει λουλούδια στο σπίτι της. Και έκαναν τη Μαρίτσα.

ΣΟΦΙΑ

Έκαναν τη Μαρίτσα.

ΓΩΓΩ

Ναι.

ΣΟΦΙΑ

Και δεν είπαν ποτέ τίποτα σε κανέναν!

ΓΩΓΩ

Ναι, γιατί η Αριάνθη είπε του Κώστα: «Κώστα, η αγάπη μας είναι απαλή, η αγάπη μας είναι βολική. Η αγάπη μας είναι σαν δυο ποτάμια που κυλούνε χώρια μέσα στους λόφους μέχρι να φτάσουν στην κοιλάδα, όπου μπλέκουν τα νερά τους και φέρνουν λουλούδια και τραγούδια στις ζωές των ανθρώπων που ζουν εκεί. Δεν είναι ανάγκη να μιλήσουμε γι' αυτό ή να κάνουμε κάτι, αφού ήδη έχουμε όλα όσα χρειαζόμαστε».

ΣΟΦΙΑ

Θα τη σφάξω.

ΓΩΓΩ

Είναι λίγο αργά για τέτοια. Ήδη έφυγε.

ΣΟΦΙΑ

Θέλω να πω, αν την ξαναδώ ποτέ.

ΓΩΓΩ

Δεν νομίζω ότι είναι πιθανό.

ΣΟΦΙΑ

Γιατί;

ΓΩΓΩ

Κάτι έφτασε στ' αφτιά μου.

ΣΟΦΙΑ

Κάτι πράγματα που ακούς, βρε Γωγώ!

ΓΩΓΩ

Ναι, εντάξει, μερικές φορές ο κόσμος μού λέει τα εσώψυχά του!

ΣΟΦΙΑ

Εγώ ποτέ δεν μαθαίνω τίποτα.

ΓΩΓΩ

Ίσως επειδή φοβούνται μην πεις τίποτα. Αυτό φοβόντουσαν η Έλλη και ο Πάνος, ξέρεις, εκείνη τη φορά που το 'σκασαν μαζί στην Αθήνα.

ΣΟΦΙΑ

Πότε το έκαναν αυτό;

ΓΩΓΩ

Δεν θυμάσαι; Πέρσι;

ΣΟΦΙΑ

Ο Πάνος είχε κάτι δουλειές στη Θεσσαλονίκη και η Έλλη πήγε να δει τη μάνα της!

ΓΩΓΩ

Έτσι είπανε, αλλά στην πραγματικότητα ήταν ραντεβού.

ΣΟΦΙΑ

Αλήθεια;

ΓΩΓΩ

Ναι, ξέρεις, γνωρίζονταν τόσο πολλά χρόνια. Ο Πάνος φρόντιζε τα χωράφια του, η Έλλη την κουζίνα της. Ποτέ δεν είχε σκεφτεί και πολύ ο ένας τον άλλον. Αλλά μια μέρα ο Πάνος σήκωσε το κεφάλι από τη δουλειά και είδε την Έλλη να περπατά στον δρόμο για το μπακάλικο. Οι ματιές τους συναντήθηκαν και ήταν σαν τον χτύπησε κεραυνός! Ξαφνικά ο αέρας ήταν ελαφρύτερος, όλα έλαμπαν! Και ήξερε ότι δεν θα είναι ποτέ πια ο ίδιος. Και ένιωσε κι εκείνη το ίδιο. Ξαφνικά ο Πάνος ήταν ο μοναδικός άνθρωπος στον κόσμο γι' αυτήν.

ΣΟΦΙΑ

Δεν το 'ξερε αυτό πιο πριν;

ΓΩΓΩ

Όχι, όχι μέχρι εκείνη τη στιγμή. Αλλά έπρεπε να κρύψουν την αγάπη τους.

ΣΟΦΙΑ

Βέβαια. Δεν μπορείς να κυκλοφορείς πιασμένος χεράκι χεράκι μπροστά σε όλους.

ΓΩΓΩ

Έτσι για πολύ καιρό δεν είπαν τίποτα, ούτε καν ο ένας στον άλλο. Τα πράγματα κυλούσαν λίγο πολύ όπως πάντα. Εκτός από κάποιες φορές που νόμιζαν πως κανένας δεν τους έβλεπε, όταν διασταυρώνονταν οι δρόμοι τους αντάλλασσαν ματιές.

ΣΟΦΙΑ

Καταλάβαιναν ο ένας τον άλλο.

ΓΩΓΩ

Περάσαν μήνες μέχρι να βρει ο Πάνος το κουράγιο να μιλήσει. Αλλά μετά από λίγο άρχισαν ν' ανταλλάσσουν καμιά κουβέντα, όταν ήταν σίγουροι πως δεν τους έβλεπε κανένας. Φυσικά στην αρχή μιλούσαν μόνο για συνηθισμένα πράγματα. Κυρίως για τον καιρό.

ΣΟΦΙΑ

Αλλά μετά άρχισαν να λένε περισσότερα;

ΓΩΓΩ

Φυσικά. Δεν μπορούσαν να κρύψουν πώς ένιωθαν ο ένας για τον άλλο. Μιλούσαν για τα πάντα στις ζωές τους. Άρχισαν να βλέπουν τον κόσμο αλλιώς. Μόνο ο Πάνος είπε στην Έλλη: «Έλλη, η αγάπη μας είναι αγνή, η αγάπη μας είναι όμορφη. Η αγάπη μας είναι ένα λαμπερό αστέρι που φωτίζει τις ζωές μας, διώχνοντας το σκοτάδι μακριά. Αλλά δεν πρέπει να μιλάμε γι' αυτήν. Αν μιλήσουμε γι' αυτήν σε κανέναν, θα το πει στους άλλους, και αυτοί θα μιλήσουν σε άλλους, και θα συζητιέται σε όλο το χωριό, και ο κόσμος θα μας κοιτάζει λοξά, και το λαμπερό φως του αστεριού μας θα ξεθωριάσει. Το αστέρι μας είναι μόνο για εμάς».

ΣΟΦΙΑ

Και η Έλλη τι είπε;

ΓΩΓΩ

Εντάξει, ήθελε να το πει στη μάνα της φυσικά.

ΣΟΦΙΑ

Βέβαια.

ΓΩΓΩ

Αλλά ο Πάνος την έπεισε να μην το κάνει.

ΣΟΦΙΑ (Αναστενάζει.)

Είναι τόσο δύσκολο όταν υπάρχει κάτι για το οποίο δεν μπορείς να μιλήσεις. Ειδικά όταν είναι κάτι σημαντικό.

ΓΩΓΩ

Έτσι τελικά αποφάσισαν ότι έπρεπε να φύγουν. Αλλά όχι μαζί! Ο Πάνος είπε σε όλους ότι έπρεπε να βρει νέο αγοραστή για το στάρι του και ότι δεν ήξερε πόσο καιρό θα πάρει αυτό, ίσως μερικές εβδομάδες. Και η Έλλη είπε πως θα πήγαινε να επισκεφθεί τη μάνα της.

ΣΟΦΙΑ (Διακόπτει.)

Τελικά δεν ξέρεις τι πρέπει να λες στους άλλους.

ΓΩΓΩ

Και πράγματι πήγε στη μάνα της. Αλλά είπε σε όλους ότι θα καθόταν τρεις εβδομάδες ενώ έκατσε μόνο δύο. Την τρίτη εβδομάδα συναντήθηκαν. Ήταν μια εβδομάδα απόλυτης, υπέρτατης ευτυχίας. Ήθελαν να κρατήσει για πάντα. Αλλά έπρεπε να επιστρέψουν.

ΣΟΦΙΑ (Διακόπτει πάλι.)

Θες να μιλήσεις στη φίλη σου, αλλά το μυστικό είναι εκεί, ανάμεσά σας, σας κοιτάζει κατάματα, ελέγχοντας όλες σου τις απαντήσεις. Και μετά κολλάνε τα λόγια σου στο βάθος του μυαλού σου, και έχεις κολλήσει κι εσύ, δεν μπορείς να πεις τίποτα! Ο κόσμος σε ρωτάει γιατί είσαι τόσο ντροπαλή. Σκουντουφλάς πάνω σε πράγματα και σου σπάνε. Κανείς δεν ξέρει γι' αυτό το πράγμα. Κανείς δεν ξέρει!

ΓΩΓΩ

Για τον Πάνο ήταν πολύ μακρύ το ταξίδι της επιστροφής με το λεωφορείο από τη Θεσσαλονίκη. Ο ήλιος έλαμπε, μα ο ουρανός έμοιαζε μουντός και γκριζός. Αλλά και η Έλλη, καθώς επέστρεφε με το ίδιο

λεωφορείο μερικές μέρες μετά, ένιωθε σαν να μην μπορούσε να επιβιώσει τις μέρες που ανοίγονταν μπροστά της. Μα ύστερα έφτασαν εδώ, στο ίδιο χωριό που ζούσαν πάντα. Νιώσανε καλά, σαν να είχαν ξυπνήσει από ένα όνειρο και να κατάλαβαν ότι είναι μια κανονική μέρα μπροστά τους, γεμάτη από τα ίδια οικεία πράγματα. Βλέπει ο ένας τον άλλο στο μπακάλικο, στην πλατεία, σε γάμους και κηδείες. Χαιρετά ο ένας τον άλλο όπως όλοι οι υπόλοιποι. Αλλά ο ένας έχει μια απίστευτη, υπέρτατη ανάμνηση του άλλου.

ΣΟΦΙΑ

Υπέροχο.

ΓΩΓΩ

Ναι.

Παύση.

ΣΟΦΙΑ (*Τινάζεται, σαν να ξύπνησε.*)

Κι εσύ που τα ξέρεις αυτά;

ΓΩΓΩ

Εντάξει, σε κάποιον έπρεπε να το πουν, έτσι δεν είναι; Και φυσικά ήξεραν ότι δεν θα το έλεγα ποτέ σε κανέναν άλλο.

ΣΟΦΙΑ

Μα, μου το λες εμένα!

ΓΩΓΩ

Είναι αλλιώς μ' εσένα. Ξέρω ότι δεν τα πεις πουθενά.

ΣΟΦΙΑ

Πώς το ξέρεις;

ΓΩΓΩ

Απλά το ξέρω! Χριστούλη μου, πρέπει να πάω ν' απλώσω τα ρούχα. Θα βρέξει και όλα τα πουκάμισα τ' αντρός μου είναι μουσκίδια. Τα λέμε αργότερα. (Φεύγει.)

ΣΟΦΙΑ (Φωνάζει.)

Γωγώ, γιατί είναι αλλιώς;

ΣΚΗΝΗ 12

Στην πλαγιά. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ κάθεται δίπλα στο ρέμα. Με αργές κινήσεις απλώνει το χέρι του, γεμίζει τη χούφτα του, τη φέρνει στο στόμα του και πίνει. Κοιτάζει το ρέμα. Ένας ΛΑΓΟΣ βγαίνει από την τρύπα του και αρχίζει να μασουλάει γρασίδι κοντά του.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Ξουτ!

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ πετά μια πέτρα στον ΛΑΓΟ, ο οποίος πηδά ένα μέτρο πιο πέρα και αρχίζει και πάλι να τρώει.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Κωλοτρωκτικά, χαλάτε τις καλλιέργειες...

ΛΑΓΟΣ

Να μιλάς για πάρτη σου, φίλε. Εμείς ήμασταν πρώτοι εδώ. Και από τότε που ήρθατε εσείς έμειναν πολύ λιγότερα για να τρώμε.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Μιλάς;

ΛΑΓΟΣ

Όχι βέβαια. Ο ήλιος σου έβρασε τον εγκέφαλο και τώρα βλέπεις και ακούς διάφορα. Αλλά τα λόγια μου έχουν αλήθεια μέσα τους.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Γιατί μ' ενοχλείς;

ΛΑΓΟΣ

Δεν ήθελα να σ' ενοχλήσω, αλλά έπρεπε να βρω κάτι να φάω. Το φαΐ είναι λιγοστό τελευταία. Τα περισσότερα πράγματα έχουν άθλια γεύση. Όπως το νερό σ' εκείνη την πηγή. Μα το γρασίδι αυτό είναι καλό ακόμη.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Αχ και να μπορούσα να σε πιάσω!

ΛΑΓΟΣ

Ναι, μα δεν μπορείς. Έχεις γίνει πολύ πιο αργός. Και σταμάτησες ν' απλώνεις κι εκείνο το παλιόπραμα τριγύρω, έτσι δεν είναι; Ξέρεις, εκείνο το δηλητήριο. Γιατί σταμάτησες; Όχι πως παραπονιέμαι.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Δεν έχω λεφτά να το πάρω.

ΛΑΓΟΣ

Ωραία, να και κάτι καλό.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Έχεις από τη μια την κυβέρνηση που σκάβει τούνελ και κάνει τη γης να τρέμει ως τα θεμέλια και από την άλλη τα ποντίκια του αγρού να τρώνε τον φλοιό απ' όλα τα νέα δεντριά που φύτεψα. Όλα πάνε κατά διαόλου.

ΛΑΓΟΣ

Τι είναι αυτά που λες; Τα ποντίκια του αγρού πάντα τρώνε τους κορμούς. Ειδικά την άνοιξη. Είναι αυτό που κάνουν.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Γι' αυτό πρέπει να καταπολεμηθούν. Λίγο δηλητήριο είναι καλό, αλλά τώρα δεν μπορώ, τώρα...

ΛΑΓΟΣ (Στέκεται όρθιος.)

Καταπολεμηθούν; Έτσι το λες εσύ;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Ναι, φυσικά. Είναι κάτι που κάνουμε για τα δέντρα.

ΛΑΓΟΣ

Για τα δέντρα; Μα τα ποντίκια, και οι λαγοί εδώ που τα λέμε, πάντα ζούσαμε μαζί με τα δέντρα. Προχωράμε μαζί με τα δέντρα. Κάποτε η κοιλάδα τούτη ήταν γεμάτη δέντρα και εμείς ήμασταν τόσο πολλά... Οι άνθρωποι είναι αυτοί που έκοψαν τα δέντρα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Όχι αυτά τα δέντρα. Εκείνα ήταν άγρια δέντρα. Εννοώ τα καλά τα δέντρα, τις πορτοκαλιές και τις ελιές και τις βερικοκιές.

ΛΑΓΟΣ

Αυτά είναι καλά, μα τα φυτεύετε τόσο μακριά το ένα από το άλλο. Και κόβετε όλα τα άλλα δέντρα και τους ωραίους θάμνους που κάναμε τα λαγούμια μας. Το μόνο που έμεινε είναι ίσιες σειρές με πεθαμένο γυμνό έδαφος ενδιάμεσα. Δεν μπορεί να ζήσει λαγός εκεί πέρα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Χρειάζομαι όλη μου τη σοδειά, όχι μια σοδειά μισοφαγωμένη από τρωκτικά. Μόνο αυτή πουλάει.

ΛΑΓΟΣ

Οργώνεις τη γη, ξετροπώνεις τα μικρά μας και τ' αφήνεις να πεθάνουν στον κρύο αέρα. Σπέρνεις δηλητήριο! Έχεις δει ποτέ σου ζώο να βγάζει τ' άντερά του από τον βήχα, να γίνονται λιμνούλες στο χώμα από το αίμα που φτύνει; Το 'παθε ο ξάδερφός μου. Έχεις δει ποτέ σου ζώο να τρελαίνεται από τα φάρμακά σου, να τρέμει ολάκερο και να κουνά το κεφάλι του και να διπλώνεται στα δύο σφαδάζοντας μέχρι να πεθάνει; Εγώ έχω δει.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Χρειάζομαι πολύ καρπό, στρόγγυλο, χρωματιστό. Ο μικρός, αυτός που έχει δαγκωματιές απάνω, πιάνει μισή τιμή. Έχω έξοδα.

ΛΑΓΟΣ

Γκρίνια, γκρίνια, γκρίνια, εσείς οι άνθρωποι! Μόνο αυτό κάνετε! Όλα τ' αδέρφια μου τα κυνηγήσατε, τα κάνατε φαΐ μέσα στα μεγάλα σας τα σπίτια. Μα για κάποιον λόγο εγώ επέζησα. Και τώρα κάτι έχει αλλάξει. Κάτι που ήτανε θαμμένο βαθιά μέσα στο χώμα ξεχύθηκε μέσα στο ρέμα και ανακατεύτηκε με τα φυτοφάρμακα. Μας αλλάζει. Μπορώ να δω και ν' ακούσω πράγματα που δεν μπορούσα πριν. Βλέπω ποντίκια με φτερά και σκαντζόχοιρους με ουρές αλεπουδίσιες. Μπορώ ν' ακούσω τι λες και καταλαβαίνω, όπως ποτέ πριν. Βλέπω πράγματα που μπορούμε να κάνουμε! Γιατί να μην φυτεύουν δικά τους δέντρα τα ποντίκια και οι λαγοί και οι σκαντζόχοιροι; Γιατί να μην φυτέψουμε δέντρα στα σπίτια; Να κάνουμε τα λαγούμια μας εκεί! Θα μπορούσαν να υπάρχουν παντού δέντρα ξανά! Θα δούμε, θα δούμε. (Αρχίζει να ξανατρώνει.)

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τα τρωκτικά πρέπει να καταπολεμηθούν, αλλιώςτικά δεν κάνεις καλλιέργεια.

Ο ΛΑΓΟΣ σταματά να τρώει, φεύγει με πήδους.

ΣΚΗΝΗ 13

Στην δρόμο. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ μιλά στη ΣΟΦΙΑ.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Κοίτα να δεις, Σοφία, πρέπει κάτι να γίνει!

ΣΟΦΙΑ

Αυτό ακριβώς λέω κι εγώ! Πρέπει κάτι να γίνει! Δεν γίνεται να συνεχίσουμε έτσι.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Ακριβώς!

ΣΟΦΙΑ

Κάθε φορά που σε βλέπω να δουλεύεις εκεί κάτω στον ήλιο, σκέφτομαι...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Άσε με εμένα και τον ήλιο.

ΣΟΦΙΑ

Γιατί;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Η κυβέρνηση και αυτός ο διαβουλευμένος ο δρόμος είναι το πρόβλημα.

ΣΟΦΙΑ

Α, αυτό... Κοίτα, εγώ φοβάμαι να μαγειρέψω μην κι εκραγεί η κουζίνα. Κάνω το φαΐ στο γκαζάκι εδώ και βδομάδες. Ούτε για ύπνο δεν θέλω να πάω! Νιώθω λες και το σπίτι θα πέσει στο κεφάλι μου. Δεν βλέπω την ώρα να σηκωθώ να φύγω, να πάω να μείνω στην ξαδέρφη μου και να γλιτώσω απ' αυτό το πράγμα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Στην ξαδέρφη σου;

ΣΟΦΙΑ

Στην Πάτρα. Έχει ένα δωμάτιο περισσευόμενο. Ο Κώστας και εγώ μπορεί να βρούμε και δουλειά εκεί. Ή έστω να μείνουμε μέχρι να τελειώσει αυτό το κούνημα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Δεν μπορείτε να πάτε, Σοφία! Πρέπει να μείνετε! Δεν έχουμε μείνει και πολλοί. Πρέπει να τους μαζέψουμε όλους και να κάνουμε μια διαδήλωση! Πρέπει να δείξουμε στην κυβέρνηση ότι δεν μπορεί να το κάνει αυτό στη γη μας!

ΣΟΦΙΑ

Πιστεύεις πως θα πιάσει;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Και βέβαια θα πιάσει!

ΣΟΦΙΑ

Δεν το δοκιμάσαμε ήδη αυτό;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θα το κάνουμε ξανά, αυτή τη φορά με περισσότερο κόσμο, πιο δυνατά!

ΣΟΦΙΑ

Δεν ξέρω. Ποιος θα 'ρχότανε;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Όσοι έμειναν!

ΣΟΦΙΑ

Οι γείτονές μας μετακόμισαν. Τα χωράφια τους χορτάρισαν πια. Από τη δική μας τη μεριά έμεινε μόνο η πεθερά μου, και αυτή δεν βλέπει και τόσο καλά. Δεν θέλω να την αφήνω να μαγειρεύει σ' εκείνη την παλιοκουζίνα που έχει και της πάω φαΐ καμιά φορά. Γλίστρησε στο μονοπάτι, ξέρεις, τον περασμένο Γενάρη που είχε την μεγάλη καταιγίδα και έτρεχε το νερό ποτάμια πάνω στο χώμα. Της είπαμε να μην βγει μες στην καταιγίδα, αλλά είπε πως έπρεπε να πάει να κλείσει την αυλόπορτα. Τέλος πάντων, μες στον χειρότερο καιρό του χρόνου, μια και δυο 'κινάει ολομόναχη στο μονοπάτι το μακρύ, με μόνο μια ζακέτα, και ήταν φυσικό βεβαίως να πέσει. Ευτυχώς τη βρήκε ο Κώστας μετά από λίγο, όπως ερχόταν σπίτι, αλλά από τότε, να, ξέρεις, φοβάται να βγει έξω και ανησυχώ...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θα βρούμε άλλους.

ΣΟΦΙΑ

Όλοι οι φίλοι μου ζουν στην Αθήνα. Έρχονται εδώ μόνο για διακοπές. Όλοι αυτοί που μεγαλώσανε μαζί μας, Γιάννη. Όλοι αυτοί που ξέρουμε.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Εντάξει, μίλα τους όταν έρθουν για διακοπές.

ΣΟΦΙΑ

Δεν νομίζω ότι θα πιάσει.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Σοφία, ποτέ να μην τα παρατάς για κάτι που είναι σωστό. Πρέπει να μαζέψουμε τον κόσμο. Πρέπει να προσπαθήσουμε ξανά.

ΣΟΦΙΑ

Μα...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Μα τι;

ΣΟΦΙΑ

Μωρέ Γιάννη...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τι;

ΣΟΦΙΑ

Πρέπει πάντα να είναι έτσι;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Έτσι πώς;

ΣΟΦΙΑ

Έτσι, σαν να μην είναι ποτέ καλά. Ποτέ δεν ήτανε καλά. Ποτέ από τότε που αρχίσαμε. Πότε θα γίνουν καλά τα πράγματα;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Χριστός και Παναγία, κυρά μου, γιατί ρωτάς τέτοια πράγματα; Και βέβαια είναι καλά και πάντα ήτανε καλά! Έχουμε ήλιο, ουρανό, αέρα, έτσι δεν είναι; Εμείς πρέπει μόνο να δουλέψουμε τη γη, και αυτό κάνουμε.

ΣΟΦΙΑ

Μα, όμως, όμως... Θα έπρεπε να υπάρχει και κάτι παραπάνω!

ΓΙΑΝΝΗΣ

Παραπάνω;

ΣΟΦΙΑ

Ναι, παραπάνω. Κάτι άλλο...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τι παραπάνω θες;

ΣΟΦΙΑ

Αχ, δεν καταλαβαίνεις. Ποτέ δεν καταλαβαίνεις, ε; Ποτέ δεν κατάλαβες πως ήμουν εγώ αυτή που σου έφτιαχνε φαΐ κάθε μέρα από τότε που πέθανε η γυναίκα σου! Και καθόμουν μαζί σου όλα αυτά τα βράδια, για να μην είσαι μόνος σου. Εγώ ήμουν η πρώτη που σε χαιρέταγα κάθε μέρα, άλλαζα τον δρόμο μου για να σε συναντήσω στο μονοπάτι! Εγώ σου χαμογέλασα! Σου έδωκα τη σβήστρα μου στο σχολείο! Δεν θυμάσαι; Δεν το είδες ποτέ;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τι ακριβώς θες να πεις, Σοφία;

ΣΟΦΙΑ

Γιατί είναι πάντα όλα τόσο εύκολα για τη Γωγώ; Πώς και αυτή έχει ό,τι δεν μπορώ να έχω εγώ και είναι όλα τόσο εύκολα γι' αυτήν;

ΓΙΑΝΝΗΣ (Αργά.)

Η Γωγώ δεν έχει κάτι που δεν έχεις εσύ.

ΣΟΦΙΑ

Έχεις δεσμό με τη Γωγώ! Και πριν απ' αυτό, παντρεύτηκες τη Μαριάνθη! Όταν εγώ ήμουν αυτή που σ' αγαπούσε. Εγώ!

ΓΙΑΝΝΗΣ

Άκου, Σοφία, όλα αυτά είναι σαχλαμάρες. Δεν έχω δεσμό με τη Γωγώ.

ΣΟΦΙΑ

Μην το αρνείσαι! Σας έχω δει!

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τι έχεις δει;

ΣΟΦΙΑ

Ε, ήτανε ξεκάθαρο... Τουλάχιστο μου φάνηκε... Ε, ήταν μια στιγμή που... (Σταματά, μπερδεμένη.)

ΓΙΑΝΝΗΣ

Όλα αυτά είναι σαχλαμάρες, Σοφία. Δεν έχω δεσμό. (Παύση.) Δεν έτυχε ποτέ, φίλη μου Σοφία, να ερωτευτώ καμία εκτός από τη Μαριάνθη μου και από τη γης, που έχει ψυχή δική της. Εσύ είσαι φίλη μου.

Παύση. Η ΣΟΦΙΑ δείχνει μπερδεμένη.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τα λέμε αργότερα, Σοφία. Να έχεις ένα όμορφο απόγευμα και ένα ήσυχο βράδυ και να μην σκέφτεσαι το κούνημα. Τίποτα δεν πρόκειται να εκραγεί. Θα μιλήσουμε αργότερα για τη διαδήλωση.

ΣΚΗΝΗ 14

Η ΣΟΦΙΑ και η ΓΩΓΩ μπροστά από το σπίτι της ΓΩΓΩΣ.

ΣΟΦΙΑ

Γωγώ, είσαι ελεεινή ψεύτρα και ελπίζω ο Θεός να σε τιμωρήσει.

ΓΩΓΩ

Τι έγινε πάλι;

ΣΟΦΙΑ

Γιατί μου είπες πως έχεις δεσμό με τον Γιάννη αφού δεν έχεις;

ΓΩΓΩ

Δεν είπα πως έχω δεσμό μαζί του.

ΣΟΦΙΑ

Το είπες!

ΓΩΓΩ

Όχι, δεν το είπα!

ΣΟΦΙΑ

Το είπες και το παραείπες! Τις προάλλες που καθόμασταν εκεί ακριβώς!

ΓΩΓΩ

Τι είπα;

ΣΟΦΙΑ

Ε, δεν θυμάμαι ακριβώς. Αλλά σε ξεμπρόστιασα και είπες ότι το ήξερες πως το ήξερα.

ΓΩΓΩ

Τι ήξερα πως ήξερες;

ΣΟΦΙΑ

Πως έχεις δεσμό! Και πήγα και το 'πα του Γιάννη και... Ωχ, Χριστέ μου, τέτοια ντροπή δεν έχω ξαναγιώσει.

ΓΩΓΩ

Πώς μπόρεσες να σκεφτείς ότι θα έκανα κάτι τέτοιο; Τι φαντασία που έχεις, βρε Σοφία! Μόνο και μόνο επειδή είπα ότι ήξερα πως ήξερες δεν σημαίνει κιόλας πως έκανα στ' αλήθεια κάτι. Τα παίρνεις όλα πολύ στα σοβαρά.

ΣΟΦΙΑ

Και όλα τ' άλλα πράγματα που είπες;

ΓΩΓΩ

Ποια άλλα πράγματα;

ΣΟΦΙΑ

Όλες αυτές οι ιστορίες.

ΓΩΓΩ

Ποιες ιστορίες;

ΣΟΦΙΑ

Για τον Κώστα και την Αριάνθη, και τον Πάνο και την Έλλη, και... Και σχεδόν για όλο το χωριό! Είναι αλήθεια ή όχι;

ΓΩΓΩ

Δεν ξέρω τι μου λες. Φυσικά αυτές τις ιστορίες δεν τις εννοούσα κυριολεκτικά. Ήθελα απλά να σου δείξω πως υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι να σκεφτείς για όλα. Σοφία, πιστεύω στ' αλήθεια πως χρειάζεσαι μια αλλαγή σκηNIKού. Ξέρεις, να βγεις έξω, να δεις ένα άλλο μέρος, να διασκεδάσεις, να ταξιδέψεις λιγάκι...

ΣΟΦΙΑ

Μην τολμήσεις και μου ξαναμιλήσεις!

ΓΩΓΩ

Νόμιζα ότι θα σου έκανε καλό. Και σκέψου το, τώρα είπες πράγματι την αλήθεια στον Γιάννη, για πρώτη φορά.

ΣΟΦΙΑ

Ποπό, τι ντροπή!

ΓΩΓΩ

Θα το συνηθίσεις. Και ποιος ξέρει, ίσως μια από αυτές τις μέρες...

ΣΟΦΙΑ

Μια από αυτές τις μέρες, τι;

ΓΩΓΩ

Δεν ξέρω. Μπορεί ν' αρχίσει να σε βλέπει με άλλα μάτια. Ίσως.

ΣΟΦΙΑ

Είσαι αισχρή! Είσαι απαράδεκτη! Μακάρι να μην σε είχα γνωρίσει ποτέ!

ΓΩΓΩ

Λοιπόν, είμαστε ακόμη φίλες;

ΣΟΦΙΑ

Δεν ξέρω.

ΓΩΓΩ

Το έκανα για σένα, Σοφία! Για να σου δείξω έναν καινούργιο τρόπο να δεις τα πράγματα, να σε ξεκουνήσω από το λαγούμι που έχεις μπει. Έχεις κολλήσει.

ΣΟΦΙΑ

Ε λοιπόν, μπορεί να θέλω να μείνω κολλημένη. Το σκέφτηκες ποτέ αυτό;

Η ΓΩΓΩ δαγκώνει τα χείλη της, η ΣΟΦΙΑ κοιτάζει από την άλλη μεριά.

ΓΩΓΩ

Συγγνώμη.

ΣΟΦΙΑ

Μόνο αυτό έχεις να πεις; Συγγνώμη; Αφού κατέστρεψες τη ζωή μου;

ΣΚΗΝΗ 15

Στο χωράφι. Η ΓΩΓΩ και η ΣΟΦΙΑ στέκονται στην άκρη και κοιτάζουν τον ΓΙΑΝΝΗ που κλαδεύει τα δέντρα. Η ΣΟΦΙΑ κοιτάζει επίμονα τον ΓΙΑΝΝΗ.

ΣΟΦΙΑ

Λες και δεν τρέχει τίποτα.

ΓΩΓΩ

Ναι.

ΣΟΦΙΑ

Δεν του μιλάει του γιου του.

ΓΩΓΩ

Όχι.

ΣΟΦΙΑ

Ούτε του δικηγόρου.

ΓΩΓΩ

Όχι.

ΣΟΦΙΑ

Ούτε σ' εμάς.

ΓΩΓΩ

Όχι.

ΣΟΦΙΑ

Ποιος άλλος έμεινε;

ΓΩΓΩ

Κανείς.

ΣΟΦΙΑ

Ίσως να πρέπει να τα παρατήσουμε.

ΓΩΓΩ

Δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό.

ΣΟΦΙΑ

Γιατί;

ΓΩΓΩ

Είναι συγχωριανός μας.

ΣΟΦΙΑ

Τότε τι θα κάνουμε, λοιπόν; Απλά θα καθόμαστε εδώ;

ΓΩΓΩ

Μάλλον.

ΣΟΦΙΑ

Και θα τον κοιτάμε;

ΓΩΓΩ

Καταπώς φαίνεται.

Οι δυο τους στέκονται και κοιτάζουν τον ΓΙΑΝΝΗ. Η βόη και το τράνταγμα συνεχίζονται. Πέφτουν σκόνες από την πλαγιά.

ΣΟΦΙΑ

Δεν ξέρω καν γιατί στενοχωριόμαστε τόσο. Μερικές φορές νομίζω ότι θα ήταν καλύτερα για όλους μας απλά να φύγουμε, να κάνουμε άλλα πράγματα στην Αθήνα ή κάπου...

ΓΩΓΩ

Αυτός ο τόπος με στενοχωρεί.

ΣΟΦΙΑ

Εννοείς, σε κάνει να πλήττεις.

ΓΩΓΩ

Όχι, δεν είναι αυτό, καθόλου... Είναι κάτι άλλο, κάτι για το οποίο δεν θα μπορέσουμε ποτέ να μιλήσουμε. Γιατί δεν μιλάμε ποτέ για τίποτα, ε; Είναι λες και δεν υπάρχει τίποτα να πούμε.

ΣΟΦΙΑ

Δεν υπάρχει τίποτα να πούμε! Τίποτα δεν γίνεται! Αλλά μερικές φορές, εκεί που δεν το σκέφτεσαι καν, νιώθεις λες και κάπου ανήκεις, νιώθεις σωστά μες στην καρδιά σου. Λες και μεγαλώσαμε εδώ και πάντα εδώ θα είμαστε, όπως τα δέντρα. Άνθρωποι με τ' όνομα το δικό μου, άνθρωποι με τ' όνομα το δικό σου, ήταν εδώ για εκατοντάδες, για χιλιάδες χρόνια. Μεγαλώσαμε εδώ.

ΓΩΓΩ

Και τα λάθη στο αρχείο; Ο φάκελος που έλειπε;

Η ΣΟΦΙΑ κοιτάζει τη ΓΩΓΩ και μετά στρέφει αλλού το βλέμμα της.

ΓΩΓΩ

Να μην σκέφτεσαι τις ιστορίες μου σαν ψέματα, Σοφία. Να σκέφτεσαι αυτά που νόμιζες πάντα πως ήταν πραγματικά.

Η ΣΟΦΙΑ ανοίγει το στόμα της σαν κάτι να θέλει να πει, μετά το κλείνει. Οι δυο τους κοιτάζουν ξανά τον ΓΙΑΝΝΗ, που κλαδεύει τα δέντρα. Παύση. Η ΣΟΦΙΑ πλησιάζει τον ΓΙΑΝΝΗ.

ΣΟΦΙΑ

Πρέπει να τους σταματήσουμε!

ΓΙΑΝΝΗΣ (Κατεβάζει με αργές κινήσεις το κλαδευτήρι του.)

Πώς;

ΣΟΦΙΑ

Θα τους κάνουμε μήνυση. Δεν έχουν κανένα δικαίωμα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Το σκέφτηκα κι εγώ αυτό. (Ξαναρχίζει το κλάδεμα.) Υπάρχει κάτι που το λένε αναγκαστική απαλλοτρίωση.

ΣΟΦΙΑ

Ε λοιπόν, θα κλείσουμε τον δρόμο στα φορτηγά.

ΓΙΑΝΝΗΣ (Αφήνει κάτω το κλαδευτήρι.)

Πάμε!

ΣΚΗΝΗ 16

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ και η ΓΩΓΩ κάθονται σε ένα τραπέζι και πίνουν καφέ στη μέση του δρόμου. Λίγο πιο πέρα είναι παρκαρισμένο ένα φορτηγό.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Είναι μόνο μια μικρή τρυπίτσα. Απλά ανοίγουν μια μικρή τρυπίτσα στην πλαγιά.

ΓΩΓΩ

Δεν ακούγεται και πολύ σπουδαίο.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Μετά τη γεμίζουν δυναμίτη, την ανατινάζουν και ανοίγουν μια μεγαλύτερη τρύπα. Και αυτό διαλύει την πλαγιά. Σχεδόν όλα τα δέντρα καταστράφηκαν πια. Τους έκανα αγωγή, φυσικά.

ΓΩΓΩ

Φυσικά.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Είπαν όμως πως είχαν δικαίωμα να το κάνουν έτσι κι αλλιώς.

ΓΩΓΩ

Αν κάτσουμε εδώ, δεν θα μπορέσουν να τρυπήσουν. Ποτέ.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θα κοιμόμαστε σε βάρδιες;

ΓΩΓΩ

Ναι.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ βγάζει από την τσάντα του ένα τάβλι και αρχίζει να στήνει το παιχνίδι.

ΓΩΓΩ (Αδιάφορα.)

Και γιατί θες να μείνεις εδώ τελικά;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Μα είναι η δική μου γης.

ΓΩΓΩ

Μα έχεις και το παιδί σου. Κι αυτό δικό σου είναι. Θα μπορούσες να πας και να μείνεις με τον γιο σου, να έχεις μια καλύτερη ζωή.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Στην Αθήνα, με το νέφος! Να μπλέκομαι στα πόδια αλλωνώνε, να μην έχω τίποτα να κάνω, να 'μαι πάντα μες στη μέση. Όχι, να μου λείπει. Θα μείνω εδώ. Ποιος θα κλαδεύει τις ελιές;

ΓΩΓΩ

Θες τα μαύρα ή τα κόκκινα;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Μαύρα, πάντα τα μαύρα παίρνω εγώ.

ΓΩΓΩ

Άντε, ρίξε πρώτος.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ρίχνει το ζάρι, κουνάει το πούλι του.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Και επιπλέον, άμα πάω αλλού να ζήσω, δεν θα μπορώ να νιώθω τη γη.

ΓΩΓΩ (Σταματά, με το ζάρι στο χέρι της.)

Να νιώθεις τη γη;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Ναι, φυσικά. Δεν ξέρεις πώς είναι. Να ξυπνάς πριν το χάραμα, ν' ανεβαίνεις την πλαγιά και να ξέρεις το σχήμα του βουνού πίσω σου και αυτουνού που είναι στο πλάι σου και αυτουνού που είναι εμπρός σου. Να ξέρεις πώς θα 'ναι ο ήλιος σαν ανέβει ανάμεσα από τα δυο υψώματα, λίγο πιο νότια κάθε μέρα. Και να νιώθεις το αεράκι που αρχίζει πάντα λίγο μετά τ' ανέβασμα του ήλιου. Ξέρεις, ένα κομμάτι γης μπορείς να το γνωρίσεις. Μπορείς να το νιώσεις δίπλα σου, σαν ένα κορμί, ένα υπέροχο μεγάλο φιλικό κορμί που μοιράζεται τον ίδιο χώρο μ' εσένα. (Παύση.) Αν φύγω, δεν θα το 'χω αυτό.

ΓΩΓΩ

Μα η γη δεν είναι κορμί.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Εδώ είναι που κάνεις λάθος. Είναι κορμί και έχει και πνεύμα.

Παύση.

ΓΩΓΩ

Πόσο πάει από τότε που πέθανε η γυναίκα σου;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Η γυναίκα μου; Η Μαριάνθη; Δεν θυμάμαι. Γιατί όλο αλλάζεις το θέμα;

ΓΩΓΩ

Γιάννη, κορμιά έχουμε εσύ κι εγώ. Οι άνθρωποι έχουνε κορμιά. Το τοπίο είναι χώμα, πέτρες, νερό. Δεν έχει οντότητα.

Σιωπή. Η ΓΩΓΩ ρίχνει το ζάρι, κουνάει το πούλι. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ρίχνει το ζάρι, κουνάει το πούλι.

ΓΩΓΩ

Στ' αλήθεια αυτό πιστεύεις; (Σιωπή.) Κυρ Γιάννη;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Και βέβαια αυτό πιστεύω. Το είπα, δεν το είπα; Κοίτα, αν δεν θες ν' ακούς τη γνώμη μου, να μην κάνεις ερωτήσεις!

ΓΩΓΩ

Σειρά σου.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Αυτή η γη είναι δικιά μου, δικιά μου σου λέω! Κανείς δεν πρόκειται να την πάρει.

ΓΩΓΩ

Και βέβαια όχι. Σειρά σου.

ΣΚΗΝΗ 17

Στον δρόμο. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ και η ΣΟΦΙΑ παίζουν τάβλι.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θα 'ρθει ποτέ κατά 'δώ;

ΣΟΦΙΑ

Μπα, δεν φαίνεται να θέλει.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Πρέπει να έρθει να συστηθεί.

ΣΟΦΙΑ (*Κοιτάζει πέρα, τον ΤΟΠΟΓΡΑΦΟ στο φορτηγό.*)

Όχου, μωρέ, παράτα τον. Δεν μας ενοχλεί καθόλου, σωστά;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Με τσαντίζει να με κοιτάζει κάποιος και να μη μου λέει τίποτα. (Στον ΤΟΠΟΓΡΑΦΟ:) Ε! Ε, εσύ!

Ο ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ δεν απαντά.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Γιατί δεν θέλει να μας μιλήσει; Τι παριστάνει;

ΣΟΦΙΑ

Μπορεί να περιμένει κάποιον. Σειρά σου πάλι.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ρίχνει το ζάρι και κουνάει το πούλι του, μετά το ίδιο κάνει η ΣΟΦΙΑ, μετά ο ΓΙΑΝΝΗΣ, ενώ ο ΓΙΑΝΝΗΣ ρίχνει συνέχεια βιαστικές κι εκνευρισμένες ματιές στον ΤΟΠΟΓΡΑΦΟ.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Είναι στην ιδιοκτησία μου! Δεν μπορεί απλά να κάθεται εκεί! Άκου, πάω εκεί.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ πετά μια πέτρα στον ΤΟΠΟΓΡΑΦΟ, ο οποίος δεν το παίρνει είδηση.

ΣΟΦΙΑ

Πάω εγώ, πάω εγώ! Κάτσε εδώ εσύ.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Όχι, εσύ να κάτσεις εδώ. Πάω.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ σηκώνεται. Ο ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ βγαίνει έξω από το φορτηγό και πάει προς το τραπέζι όπου κάθεται η ΣΟΦΙΑ και ο ΓΙΑΝΝΗΣ.

ΣΟΦΙΑ

Όχι, να, περίμενε, έρχεται αυτός εδώ. Κάτσε κάτω.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ κάθεται.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Γεια χαρά. Τι κάνετε;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Ποιος είσαι εσύ; Τι στο διάολο θες εδώ;

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Περιμένω τον συνάδελφο. Πρέπει να μετρήσουμε για τη χαρτογράφηση.

ΣΟΦΙΑ

Χαρτογράφηση; Για ποιο πράγμα;

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Δεν μας είπανε. Αλλά θα πρέπει να σας ζητήσουμε να φύγετε όταν έρθει ο συνάδελφος. Θα εμποδίζετε την εμβέλεια του τοπογραφικού εξοπλισμού.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Δεν το κουνάμε ρούπι!

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Μα αυτό θα δημιουργήσει προβλήματα. Δεν θα μπορούμε να καταγράψουμε κάποιες μετρήσεις...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Αυτό είναι το χωριό μου και δεν πάω πουθενά!

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Δεν σας ανήκει ο δρόμος, ξέρετε.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Και τι ξέρεις εσύ;

Ο ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ αναστενάζει.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Αυτά που κάνετε εδώ καταστρέφουνε τη γης μου. Δική μου γης είναι!

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Ο δρόμος είναι ιδιοκτησία του δημοσίου. Τον κατασκεύασε το δημόσιο και μπορεί να τον επεκτείνει όπου επιθυμεί, ακόμη και ανάμεσα από τη γη σας ή κάτω από αυτή. Λυπάμαι, αλλά έτσι έχουν τα πράγματα.

Παύση. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ τον αγριοκοιτάζει.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ (Ανυπόμονα.)

Εάν επρόκειτο να χτίσουμε πάνω της, φυσικά και θ' αγοράζαμε τη γη σας. Όμως, αφού θα περάσουμε κάτω από τη γη σας, δεν χρειάζεται να την αγοράσουμε. Κατατέθηκαν όλα τα έγγραφα, πήραμε την έγκριση. Έγινε μια διαδήλωση, μα δεν είχε πολύ κόσμο, και κατόπιν επακόλουθων διαπραγματεύσεων καταρτίστηκαν οι συμβάσεις, που

υποβλήθηκαν στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία με αριθμό πρωτοκόλλου ΝΡΤ 316589 εδάφιο β. Τα συμβαλλόμενα μέρη υπέγραψαν. Οπότε, τώρα φύγετε από τη μέση!

ΓΙΑΝΝΗΣ

Εδώ θα κάτσω. Δεν μπορείς να φτιάξεις τον δρόμο από πάνω μου.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Μα...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Είσαι ένας βλάκας με μωρουδίστικα μούτρα! Τράβα πίσω στο νηπιαγωγείο σου στην Αθήνα να μάθεις τίποτα!

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Ε;!

ΓΙΑΝΝΗΣ

Άι τράβα από εκεί που 'ρθες, ζωντόβολο!

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Δεν μπορείτε να με προσβάλλετε. Τη δουλειά μου κάνω.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τη δουλειά σου! Τη δουλειά σου! Δεν ξέρεις ποια είναι η δουλειά σου, μπούλη! Πώς λες ότι δουλεύεις, αφού δουλεύεις για το δημόσιο; Το δημόσιο είναι γι' αυτούς που δεν θέλουν να δουλέψουν!

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Εντάξει, φεύγω! Αλλά καθίστε να 'ρθει ο συνάδελφος, τότε θα δούμε τι θα γίνει.

Ο ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ φεύγει εκνευρισμένος. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ τρέχει πίσω του και τον χτυπάει στην πλάτη.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Να φύγεις και να μην ξανάρθεις!

Ο ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ γυρίζει και δίνει μια γροθιά στον ΓΙΑΝΝΗ. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ πέφτει κάτω.

ΣΟΦΙΑ (Τρέχει προς το μέρος τους.)

Πώς μπόρεσες; Γέρον άνθρωπο!

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ

Μα εγώ... Ήταν...

ΣΟΦΙΑ

Φύγε! Φεύγα τώρα!

Ο ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ τρέχει προς το φορτηγό.

ΣΟΦΙΑ

Κυρ Γιάννη, κυρ Γιάννη! Μπορείς να μιλήσεις; Προσπάθησε να σηκωθείς. Πώς νιώθεις;

Ένα δεύτερο φορτηγό έρχεται και παρκάρει εκεί που στεκόταν ο ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ, μετά άλλο ένα φορτηγό παρκάρει δίπλα. Ένας άντρας βγαίνει από το δεύτερο φορτηγό και αρχίζει να ξεφορτώνει τον τοπογραφικό εξοπλισμό.

ΣΚΗΝΗ 18

Στον δρόμο. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ είναι ξαπλωμένος σε ένα κρεβάτι στη μέση του δρόμου, δίπλα στο τραπέζι με το τάβλι, με μια κομπρέσα στο κεφάλι του. Η ΓΩΓΩ κάθεται δίπλα του σε μια καρέκλα καπνίζοντας.

ΓΩΓΩ

Νομίζω ότι πρέπει να σε πάμε στο νοσοκομείο.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Είναι μια ώρα από 'δώ και θα με κράταγαν για πολύ. Όλο εξετάσεις κάνουνε. Πάντα αυτό γίνεται. Μέχρι να γυρνάγαμε, θα είχαν τελειώσει οι τοπογράφοι.

ΓΩΓΩ

Ναι, αλλά δεν μπορείς να συνεχίσεις έτσι, μερικά πράγματα είναι πιο σημαντικά από...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Έχουμε αφήσει στη μέση το τάβλι. Σειρά σου.

Η ΓΩΓΩ αναστενάζει. Ρίχνει το ζάρι, κουνάει το πούλι της.

ΓΙΑΝΝΗΣ (*Ρίχνει το ζάρι, κουνάει το πούλι του.*)

Ένα πράγμα μόνο δεν καταλαβαίνω, βρε Γωγώ.

ΓΩΓΩ (*Σβήνει το τσιγάρο της, ανάβει άλλο.*)

Τι πράγμα;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τι ήταν όλες αυτές οι μαλακίες που έλεγες στη Σοφία; Για μένα και για σένα, για την Αριάνθη και τον Κώστα, για όλους. Ήταν πολύ ταραγμένη.

ΓΩΓΩ (*Αφήνει κάτω το τσιγάρο της.*)

Το ξέρω.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Τι σαχλαμάρες! Δεν μπορείς να γυρίζεις και να λες έτσι ψέματα για τον κόσμο!

ΓΩΓΩ

Εμ, νομίζω ότι η Σοφία με παρεξήγησε. Το μόνο που ήθελα να της δείξω είναι ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι να βλέπεις τα πράγματα. Τα παίρνει όλα τόσο της μετρητοίς...

ΓΙΑΝΝΗΣ *(Ρίχνει το ζάρι, κουνάει το πούλι του.)*

Έχεις ξανακάνει το ίδιο, Γωγώ, το θυμάμαι. Το ξαναέκανες όταν ήρθε ο καινούργιος παπάς.

ΓΩΓΩ *(Τραβάει μια ρουφηξιά από το τσιγάρο της.)*

Τι θες να πεις;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Και τότε έβγαζες ιστορίες. Τους είχες κάνει όλους άνω κάτω.

ΓΩΓΩ

Δεν το ξεκίνησα εγώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Το ξεκίνησες και το παραξεκίνησες! Το ξεκίνησες και το προχώρησες κιόλας. Βούιξε όλο το χωριό εκείνο το καλοκαίρι. Μετά, ξαφνικά ο παπάς κι η παπαδιά και άλλα δύο ζευγάρια πήρανε διαζύγιο και των ομματιών τους κι έφυγαν. Και τι βγήκε;

ΓΩΓΩ

Οι άνθρωποι αυτοί δεν ήταν καλά μαζί.

Πάυση. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ την αγριοκοιτάζει.

ΓΩΓΩ

Δεν είναι κακό να θες να είναι ευτυχισμένοι οι άλλοι. Έβλεπα πως ήταν, και ήταν όλα χάλια. Έβλεπα πως αυτό που χρειάζονταν...

Τραβάει μια ρουφηξιά από το τσιγάρο της. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ την αγριοκοιτάζει.

ΓΩΓΩ

Ε, και λοιπόν; Μου αρέσει να λέω ιστορίες, δεν είναι και κάνα έγκλημα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Είναι λάθος να λες ψέματα.

ΓΩΓΩ

Και μιας και λέμε γι' αυτούς που όλο κάνουνε το ίδιο, με του λόγου σου τι θα γίνει; Πότε θα δεις επιτέλους ότι όλο αυτό δεν βγάζει πουθενά;

ΓΙΑΝΝΗΣ

Όλο ποιο;

ΓΩΓΩ

Αυτό, που μένεις. Που επιμένεις σ' ένα πράγμα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Θα μείνω μέχρι να 'ρθουνε οι λαγοί να σκάψουνε λαγούμια μες στο σπίτι μου!

Αγριοκοιτάζονται. Η ΓΩΓΩ ανάβει άλλο ένα τσιγάρο με τη γόπα του προηγούμενου. Κοιτάζει το τάβλι, πετάει το ζάρι, κουνάει το πούλι της.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Έτσι κι αλλιώς δεν θα είχε νόημα να φύγω. Είμαι πολύ γέρος, και αυτό δεν αλλάζει.

ΓΩΓΩ

Βλέπεις, Γιάννη; Εσύ είσαι πολύ γέρος κι εγώ απλά πλήττω λιγάκι. Όλοι οι φίλοι μου έφυγαν. Τι άλλο υπάρχει πια να κάνεις εδώ;

Μπαίνει η ΣΟΦΙΑ, λαχανιασμένη, ενθουσιασμένη. Κουβαλά κάτι σε μια τσάντα που έχει κρεμάσει στον ώμο της.

ΣΟΦΙΑ

Κοιτάξτε τι βρήκα!

ΓΩΓΩ

Σοφία, δεν ήθελα...

ΣΟΦΙΑ

Έκλεψα δυναμίτη από το φορτηγό του τοπογράφου. Να!

ΓΩΓΩ

Σοφία, δεν μπορείς να γυρνάς με...

ΓΙΑΝΝΗΣ

Για να δούμε.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ και η ΓΩΓΩ κοιτάζουν μέσα στην τσάντα.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Πρέπει να το βάλεις στη θέση του. Δεν μπορείς να κουβαλές τέτοια πράγματα πέρα δώθε. Είναι επικίνδυνο, Σοφία!

ΣΟΦΙΑ

Δεν με νοιάζει!

ΓΩΓΩ

Σοφία, άσ' το κάτω! Άσ' το κάτω απαλά. Κοίτα μη σου πέσει.

Η ΣΟΦΙΑ παίρνει ένα μασούρι δυναμίτη από την τσάντα και το πετάει στα φορτηγά. Έκρηξη. Κατρακυλούν χώματα και βράχια. Η ΓΩΓΩ εισπνέει καπνό, πνίγεται και αρχίζει να βήχει.

ΓΙΑΝΝΗΣ

Σοφία, θεά μου, βασίλισσά μου!

*Η ΣΟΦΙΑ και ο ΓΙΑΝΝΗΣ αγκαλιάζονται. Η ΓΩΓΩ βήχει προσπαθώντας
ν' αναπνεύσει πάλι.*

ΓΩΓΩ

Αχ, πρέπει στ' αλήθεια να φύγω από 'δώ.

ΤΕΛΟΣ